Sri A. R. PANCHAGAVI.—I beg to move :

"That the House agrees with the 16th Report of the Business Advisory Committee"

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That the House agrees with the 16th Report of the Business Advisory Committee."

The motion was adopted.

MOTION OF NO-CONFIDENCE IN THE COUNCIL OF MINISTERS.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Before the Leader of the Opposition begins, with your permission, I want to ask till what date we will be sitting. According to the Report of the Business Advisory Committee, 26 hours of work have been allotted, which means 8 days. I want to know of this because the Leader of the House is present.

Mr. SPEAKER.—I will tell the Member later.

Sri G. V. GOWDA—For the Municipalities Bill the time given is inadeqaute, in my opinion.

Mr. SPEAKER.—There is a story of Rip Van Winkle (*laughter*). We will proceed with the next item.

Sri S. SIVAPPA.—I beg to move :

"That this House has no confidence in the Council of Ministers of the State of Mysore."

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

"That this House has no confidence in the Council of Ministers of the State of Mysore."

1-30 P.M.

† **ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ** (ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ).—ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ನಾನು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ:

"That this House has no confidence in the Council of Ministers of the State of Mysore."

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯು ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಈ ಮಹಾ ಪುಣ್ಯ ಈ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಎರಡನೇ ಬಾರಿ. ಈಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು 12 ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ಇದೇ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ—ಆಗ ಬಹುಶಃ ಕೆಲವರು ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲವೇನೊ, ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದೆವು. ಅವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಿ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿದ್ದೆವು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಯಾವುದೇ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವತ್ತು ಇಂಥದೇ ವಿಷಯ ಅಂಥ ಹೇಳಿದ್ದೆವು, ಅದು ಇವತ್ತು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಆ ದಿವಸ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯದ ಮುಖಾಂತರ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಆ ದಿವಸ ಸರಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಜವಾಬು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ನಡೆದ ಘಟನಾವಳಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ನಮಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—May I know whether the Hon'ble Member is enumerating any specific points with regard to this resolution indicating that the House has no confidence in the Council of Ministers, so that I may regulate the debate properly ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಈ ಸಭೆಯು ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಈಗ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಹೋದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹತ್ವಪೂರಿತವಾದ ಘಟನೆ ನಡೆಯಿತು. ಅದು ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ (ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಮರ್ಜನ್ಸಿ) ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ, ಸರಕಾರದ ಅನ್ಯಾಯದ ವಿರುದ್ಧ ಎಷ್ಟೇ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ, ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದಾಗಿ, ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಕೂಡ, ಸಹಕಾರವನ್ನೂ ಕೂಡ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಏನು ಒಂದು ಭಾವನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೆವೋ, ಆ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದು ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಮುಖಾಂತರ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನೆರವೇರಿಸಿದೆ ಅನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ 2 ಕೋಟಿ 40 ಲಕ್ಷ ಜನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೀಡಿತು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ 3 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿತು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಹುಮ್ಮಸ್ಸನ್ನು ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ಹುಮ್ಮಸ್ಸನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿರಿ ? ಅದರ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು, ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಅಳೆಯಬೇಕು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದಂಥ ಹುಮ್ಮಸ್ಸಿಗೆ ಈಗಿನ ಸರಕಾರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಎಂಬ ಹುಳಿಯನ್ನು ಹಿಂಡಿದರು. ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದಾಗಿ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ಹುಮ್ಮಸ್ಸಿಗೆ, ಹಣವನ್ನು ಶೇಖರಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರಿಸಿದ ನಿಮ್ಮ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದರ್ಪವೆಂಬ ವಿಷವನ್ನು ಹಾಕಿ, ಅದರಿಂದ ಏನೇನು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ಹೊರಿಸಹೋಗಿ ಇದರಿಂದ ಪರಿಣಾಮವೇನಾಗಿದೆ ? ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಹಾಕಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಈ ತರಹ ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ದರ್ಪವನ್ನು ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಲು ದರ್ಪ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ—ನೀವು ಎಷ್ಟೇ ನಿರಾಕರಿಸಿ, ಅನ್ನುವ ವಿಷಯ ಇದೆ ; ನಿಜಾಂಶವಿದೆ ಹೀಗೆ ಒತ್ತಾಯವೆಂಬ ಹುಳಿಯನ್ನು ಜನತೆಯ ಹುಮ್ಮಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂಡಿದಮೇಲೂ, ಸರಕಾರ ತನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾವಾಗ ಒಂದು ಸ್ಫೂರ್ತಿದಾಯಕವಾದ ಹುಮ್ಮಸ್ಸು ಬಂದಿತೋ, ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರು ಎಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಕ್ಷಣಾ ನಿಧಿಯ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚ ಏನು ಅನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಜನತೆ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಿಜಾಪುರದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ತ್ಯಾಗಮನೋಭಾವದಿಂದ, ಕರ್ತವ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ತಮ್ಮ ಕೈಲಿದ್ದ ಬಳೆಗಳನ್ನೂ, ಮೂಗಿನ ಮೂಗುಬಟ್ಟುಗಳನ್ನೂ, ಚಿನ್ನವನ್ನೂ, ಚೀಣದೈತ್ಯನನ್ನು ಓಡಿಸಬೇಕು, ಆಕ್ರಮಣವನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಂದ, ವೀರಯೋಧರ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರು. ತಮ್ಮ ಒಡವೆಗಳನ್ನು, ತಮ್ಮ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದು ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಕೊಟ್ಟರು, ಚಿನ್ನವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ತುಲಾಭಾರವನ್ನು ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟರೆ ? ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ತುಲಾಭಾರಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಯಿತು ಅಂತ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ತಾವು ಕೊಡಿ ಅಂತ ಹೇಳಿದರೆ, ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಸರಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಶನಲ್ ಡಿಫೆನ್ಸ್ ನಂಥ ಒಂದು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ಲೆಕ್ಕ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಡವೆ ? ನಿಮ್ಮನ್ನು ತೂಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ನಿಮ್ಮ ಭೋಗಕ್ಕೆ, ಪ್ರೊಸೆಶನ್ನಿಗೆ, 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಅಂಶ ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ 'ಸಿನಿಮ' ಏಕೆ ಬೇಕು ? ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಆದ್ದರಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಮಿತವ್ಯಯದಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ತಮಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ಈ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣದ ಮಿತವ್ಯಯಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರ ? ನಿಮ್ಮ ಸರಕಾರದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಮಿತವ್ಯಯದ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತೀರ ? ವೈಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಗೌರವವಿದೆ, ಸ್ನೇಹವಿದೆ. ಸರಕಾರ ಏನು ಮಿತವ್ಯಯ ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬ ಜನತೆಯ ಕೂಗನ್ನು ತಮ್ಮ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ. ದೇಶ ಇದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದೆ. ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿವರ್ಗ ಮಿತವ್ಯಯವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಮಾಡಿದೆ, ಮಾಡುತ್ತಿದೆ, ತಮಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಜನತೆ ಕೇಳುತ್ತಿದೆ. ಆ ಸವಾಲನ್ನು ಜನತೆ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಏನು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಕೊಡುತ್ತೀರಿ? ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ 25 ಜನರಿದ್ದುದನ್ನು 27 ಮಾಡಿದಿರಿ. ಅದೂ ಯಾವಾಗ? ಅದನ್ನು ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನಿಮಗೆ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಇದೆಯೆ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ನಿಜವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ಪಂಗಡದ ಮುಂದುವರಿಕೆಗಾಗಿ, ಪಕ್ಷದ ಮುಂದುವರಿಕೆಗಾಗಿ, ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಸಹಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದೇ ನಿಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ. ನೀವು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರೊ ಅದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಮಿತವ್ಯಯವಲ್ಲ, ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದಂಥ ಕಾರ್ಯ ಇದು ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಜನತೆಯ ವಾಣಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏನೇ ಇರಲಿ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ; ಕಾಮರಾಜ ಸೂತ್ರ ನಮಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದಲ್ಲ; ಅದು ತಮಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರ, ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಿತವ್ಯಯ ಮಾಡಿ, ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಬೇಡ ಎಂದು. ಈ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಲು ಕೇವಲ 8-10 ಜನ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಸಾಕು ಅಂತ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಇಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ವೇದಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸಾರಿಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮಿತವ್ಯಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿ ಹಾಕ ತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಮಿತವ್ಯಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲ ಜನಗಳಿಗೂ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ಆ ಪೆಡಂಭೂತವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಏಕೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಜನತೆ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆ ಹೋಗಿದೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸುವ ಕರ್ತವ್ಯಪರಿಪಾಲನೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೇ ಅನುಸರಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಈ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಆಳುವ ಹಕ್ಕು ಎಲ್ಲಿದೆ, ಅದನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ದಯೆಯಿಟ್ಟು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ದೇಶ ತಮಗೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರ ಏನೇನು ಮಾಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳಿಂದ ಸಭಾಪತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕವಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಾವಾಗಿಯೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಆಳತಕ್ಕ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವಾಗಿಯೇ ಕೊಟ್ಟ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿಯೇ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂಥದ್ದನ್ನು ಉದಹರಿಸಬಲ್ಲೆ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್ ವ್ಯವಹಾರ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ, ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಜೀವಂತವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರಿಗೆ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಾದ ಖಾದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಖಾದಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗ ಮಂಡಳಿಗೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿವೆ. ಈ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ಖರ್ಚಿನ ವ್ಯವಹಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ಮಂಡಳಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಒಂದು ದೀರ್ಘವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಆ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಆರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ದುರ್ವ್ಯಯವಾಗಿವೆ. ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಆಡಿಟ್ ಮಾಡಲು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸರಿಯಾದವರನ್ನು ಕಳಿಸಿ ಎಂದು 1960ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ಏಕಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಮಗೆ ಸರಿಯಾದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಲ್ಲ ಅವರನ್ನು ಕಳಿಸಿ, ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಆಡಿಟ್ ಆಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಅಂಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು. ಆದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ, ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ

ದುಡ್ಡು ಹೊಡೆಯಲಿ, ಯಾರು ತಿಂದರೆ ತಾನೆ ಏನು ಎಂಬುದಾಗಿ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಖಾದಿ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಖಾದಿ ಪವಿತ್ರವಾದ ವಸ್ತು. ನಿಮ್ಮ ಮೈಮೇಲೆ ಇರುವುದೆಲ್ಲ ಖಾದಿ. ಆದರೆ ಖಾದಿ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ—ಖಾದಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡವರೆಲ್ಲರೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಅನಾಚಾರ ಮಾಡಿರುವವರು ಯಾರೇ ಇರಲಿ ಇವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಖಾದಿ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗ ಮಂಡಳಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರು ನಮಗೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲವೆಂದು ಜಾರಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಖಾದಿ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗ ಮಂಡಲಿಯವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಲೋಪದೋಷಗಳಿವೆ, ಅನೇಕ ಜನ ಹಣವನ್ನು ಅಪವ್ಯಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಡಿಟರನ್ನು ಕಳಿಸಿ, ಲಂಚನಿರೋಧಶಾಖೆಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಆ ಮಂಡಲಿಯ ಮೇಲೆಯೇ ಹೊರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಪವ್ಯಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದುದು ಏನಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಕೂಡ ಇವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಉಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆ ನಡೆದಂಥ ಚರ್ಚೆಗಳಮೇಲೆ ತಾವು ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಬಹುದು. ನಾನು ಅವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹೇಳಿದ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ 207 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಜವಾಬ್ದಾರರು ಎಂದು ಕೇಳಿವೆ. ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲೀ ಯಾರೇ ಆಗಲೀ ಅದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಯಾರದು ಎಂದು ಲೆಕ್ಕದ ಮುಖಾಂತರ ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಕೂಡ ಆ 207 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಲೆಕ್ಕವೇ ಇಲ್ಲ ಇದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರರು ಯಾರು ? ದೇಶದ ಹಣವನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾದ ಕೆಲಸ ಯಾವುದು ? ಯಾರಮೇಲೆ ಈ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸುತೀರಿ, ಇದನ್ನು ರೈಟ್ ಆಫ್ ಮಾಡಬೇಕೇ, ಬೇಡವೇ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ? ಈ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಪಕ್ಷಪಾತ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎನ್ನುವ ಅಂಶವನ್ನು ನಾವು ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಇಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರೂ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಣವನ್ನು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಪಕ್ಷಪಾತ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹಣದ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಈ ಮೆಂಬರುಗಳು ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ತಮಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಹೀಗೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಲೋಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವರೇ ಹೊಣೆಗಾರರು. ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಒತ್ತಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಶರಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ವಿಷಯ. ಶರಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾಗ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಹಳೆಯ ವಿಷಯ ಬೇಡ. ಹೊಸದಾಗಿ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳು ಇದರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಗೆ ಅವತ್ತು ಒಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು : ನಾನು ಖುದ್ದಾಗಿ ಶರಾವತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಫೈಲುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಏನಾದರೂ ಅನ್ಯಾಯ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮವೇನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದರು ಶರಾವತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲವು ಫೈಲುಗಳು ಮಾಯವಾಗಿದ್ದು ಈಗ ಸಿಕ್ಕಿವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು. 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಫೈಲುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಸರ್ಕಾರ ಇಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಫೈಲುಗಳು ಮಾಯವಾಗಿವೆ ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಜವಾಬ್ದಾರರು, ಆಡಳಿತ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಫೈಲುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೆಲಸ ಏನಾಗಿರಬಹುದು ಎಂದೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಹಿಂದೆ ಕೆಲವು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ 60 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಅದಾದಮೇಲೆ ಈ ಖಾತೆಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ನೇರ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆದಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ತಾರಾಪೂರೆ ಅಂಡ್ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಮೇಸನರಿ ಡ್ಯಾಂ ಬಗ್ಗೆ ನವಂಬರ್ 1962ರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ದರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ. ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಉತ್ತರದ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಲಿಂಗನಮಕ್ಕಿ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತಾರಾಪೂರೆ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಅದರ ಕಟ್ಟಡದ ಕೆಲಸವನ್ನು ವಹಿಸಿದಿರಿ. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ವಹಿಸಿದಾಗ 1960ನೆ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದೆ. ಆ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಲಿಂಗನಮಕ್ಕಿ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲು ಆ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಯಾವ ದರದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅದರ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಅವರು ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಲಿಂಗನಮಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಏನು ದರವನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಷೆಡ್ಯೂಲಿನಲ್ಲಿ ನಮೂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವತ್ತು 60 ರೂಪಾಯಿ, 70 ರೂಪಾಯಿ, 75 ರೂಪಾಯಿ ಹೀಗೆ ಇತ್ತು. ರಾಕ್‌ಫಿಲಿಂಗ್ ಕೆಲಸವೇನಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ದರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು 1960ನೆ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಆದಂಥ ಒಂದು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೆರವೇರುವವರೆಗೂ ಅದೇ ರೇಟುಗಳೇ ಮುಂದುವರಿಯತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಇದೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ 1962ನೆ ನವಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರೇಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ, ಅವರಿಗೆ enhanced rate ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಕೆಲವು ಕಡೆ 100 ರೂಪಾಯಿ, 110 ರೂಪಾಯಿ, 104 ರೂಪಾಯಿ ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು 60 ರೂಪಾಯಿ, 70 ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು 75 ರೂಪಾಯಿ. ಈ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಾಗಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರರು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ 100 ರೂಪಾಯಿ, 110 ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು 104 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಇದು ಬೇರೆ ಕೆಲಸ, ಅದಕ್ಕೆ ಈ ದರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದೇ ತರಹ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಏನು ದರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಯೋ ಅದೇ ದರಗಳನ್ನು ಇವರಿಗೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು. ಈ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಹಣಕ್ಕಿಂತ, ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವ ದರದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಹಣಕ್ಕಿಂತ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಈ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಯಾರು ಜವಾಬ್ದಾರರು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರಕಾರ ಖಜಾನೆಯಿಂದ ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರನಿಗೆ ಈ ಹಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ? ರಾಕ್ ಫಿಲ್ಲಿಂಗ್ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮೊದಲು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಲುಕ್ಸಾನ ಆಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರಕಾರ ಕಂಡೂ ಕಂಡೂ ಬಾವಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಯಾವ ನೀತಿ? ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳ ಶಾಸನ ಸಭೆಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶರಾವತಿ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲೇಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶರಾವತಿ ಬಗ್ಗೆ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಕೋಚವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು. ಹತ್ತಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನೆರವು ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಇಂಥ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಶಯ ಉಂಟಾಗಬಾರದು, ಸರಿಯಾಗಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಬರಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಏನಾದರೂ ಅನುಮಾನ ಸಂಶಯ ಉಂಟಾದರೆ ಭಾರತ ದೇಶದ ಮೇಲಿನ ನಂಬಿಕೆ ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದರಿಂದ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ ಮಾಯವಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ನಾವು ತಲೆ ಎತ್ತಿ ತಿರುಗಾಡದ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ್ಯ ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಮನವಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಒಂದು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಇಂಥ ಡೋಲಾಯಮಾನ ನೀತಿ ಏಕೆ ಅನುಸರಿಸುತ್ತೀರಿ? ನೀವು ಮಂದಗಾಮಿ ಆಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಅನುಮಾನವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜ್ಯುಡಿಷಿಯಲ್ ಇನ್‌ಕ್ವಾಯರಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳಿವೆ. ನಾನು ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಇರಬಹುದು. ಈ ಶರಾವತಿ

ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಿಮೆಂಟು ಕಬ್ಬಿಣ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಲ್ಲ ಲೀಕೇಜ ಇದೆಯೆಂದು ನಮಗೆ ರಿಪೋರ್ಟು ಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ತೀವ್ರ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಥ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ನಿರ್ಣಯ ನಾವು ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರ: ಇದೊಂದು ಮಹಾಭಾರತ ಆಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರ ಕೆಣಕಿ ಹಾಳು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಉಗ್ರ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರೂ ಸಾಲದು. ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರವೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ಒಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದರು. ಆಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದರು. ಮೈಸೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಎಂದು ಭೇದಭಾವ ಮಾಡಿ ಒಡಕು ತಂದು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ತರಹ ಅರ್ಹತೆ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ತರಹ ಅರ್ಹತೆ ಹೀಗೆ ಒಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೆಣ್ಣೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸುಣ್ಣ ಎಂಬಂತೆ ಆಗಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟು ಮಾಡಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಅರ್ಜಿಗಳ ಪೈಕಿ 1.9 ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ನಿಗೆ ಒಂದು ಸೀಟು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೂವರೆಗೆ ಒಂದು ಸೀಟು ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಅಂದರೆ 5 ಜನ ಅರ್ಜಿದಾರರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೀಟು ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶದವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ 2 ಅರ್ಜಿದಾರರಿಗೆ 1 ಸೀಟು ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಇಂಥ ಭೇದಭಾವನೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಇದು ಅರ್ಥರಹಿತವಾದುದು. ಒಬ್ಬರಿಗೊಂದು ಒಬ್ಬರಿಗೊಂದು ಮಾಡುವ ಭೇದಭಾವನೆ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದು ತಪ್ಪು. ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಂಥ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲಾಖೆಯ ಡೈರೆಕ್ಟರರು ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳೇ ? ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದು ಭಾವೈಕ್ಯಕ್ಕೆ ವಿಘ್ನ ತಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇದು ಅಪಮಾನಕರ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಅವಮಾನಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟು ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ; ಆದರೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇಲ್ಲ, ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡ ಇಲ್ಲ. ಇಂದು 6,000 ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದು 1,000 ಮಾತ್ರ. ಇನ್ನೂ 5,000 ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಒದಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ಅಪಮಾನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ದಯವಿಟ್ಟು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಿ, ನಿಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಭವವಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅಪಘಾತಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವೇ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಮೈಸೂರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಗೂಳಿಗಳಿಗೆ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲಿನಂತೆ ಆಗಿವೆ ಎಂದು ಅವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಗೂಳಿಗಳು ಯಾರು ಎಂಬುದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಗತಿ ತಮಗೇ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರಿಗೆ ಅದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಜನರನ್ನೇ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿ ಇವರನ್ನು ಪೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಹುಲ್ಲುಗಾವಲ ಕೊಟ್ಟು ಗೂಳಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತಿದ್ದೀರಿ.

2-00 P.M.

ನಿಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನೀವೇ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಆತ್ಮನಿಷ್ಠೆ ಇದ್ದರೆ ನೀವು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಆಡುವುದು ಒಂದು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೂಳಿಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ ನೀವೇ ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮವನ್ನು ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾಡಿದತಕ್ಕ ಒಂದು ಲೋಪವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ

ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆ ಗಗನಕ್ಕೆ ವಿಷ ಏರಿದ ಹಾಗೆ ಏರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಉಗ್ರವಾದ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ನೀವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ವರ್ತಕ ಸಂಘದವರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬಿಕ್ಷೆ ಬೇಡಿದ ಹಾಗೆ ಬೇಡು ತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಧರ್ಮದಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕು, ದಾನಿಗಳಾಗಬೇಕು, ಆಹಾರದ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಅವರ ಮುಂದೆ ಯಾಚನೆ ಮಾಡಿ ದರೆ ಆಹಾರದ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಯಿತೇ ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಬಂಡವಾಳ ಶಾಹಿಗಳನ್ನು ದಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ, ಚೇಂಬರ್ ಅಫ್ ಕಾಮರ್ಸ್ ಅವರ ಮುಂದೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿಂತು ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ದೈನ್ಯ ರೂಪದಿಂದ ಕೇಳಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಗುರಿ ಸಾಧನೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಕಾನೂನು ರೀತ್ಯಾ ಕಾನೂನು ಬೆಂಬಲ ಇದೆ, ಚೇಂಬರ್ ಆಫ್‌ಕಾಮರ್ಸ್ ಅವರನ್ನು ಯಾಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ, ತಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ದಂಡ ಇರುವಾಗ ತಾವು ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ಎಂದು ತಾವೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಆ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲೇಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತಾವು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನೆರ ವೇರಿಸಿದ ಹಾಗಾಯಿತು ? ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಅಧಿಕಾರ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರ ದಲ್ಲಿರಬೇಕಾದರೆ ದಂಡದಿಂದಲೇ, ಕಾನೂನು ರೂಪದಿಂದಲೇ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಮೂರು ದಿವಸ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದೆವು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದುರ್ಭಿಕ್ಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಚಿವರೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಕ್ಷಾಮ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು ಇದರಿಂದ ಏನು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಹೊಸದಾಗಿ ಈ ದುರ್ಭಿಕ್ಷ ಬಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯ ಕ್ಷಾಮ ಇದೆ. ನೀವು ಕ್ಷಾಮ ದೇವತೆಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಕ್ಷಾಮ ದೇವತೆಗಳಾಗಿ ನೀವು ಅವತಾರ ಮಾಡಿ ದ್ದೀರಿ. ಮೊನ್ನೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮ ಮನೋಹರ ಲೋಹಿಯಾರವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ 27 ಕೋಟಿ ಜನರು ಶೇಕಡಾ 3 ಆಣೆ ವರಮಾನದಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು 3 ಆಣೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ನಂದಾರವರು 6 ಆಣೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು 3 ಆಣೆ ಯಾಗಲೀ 6 ಆಣೆಯಾಗಲಿ ಹಸಿವಿನ ಹೋರಾಟ ಇದು ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. 27 ಕೋಟಿ ಜನರು ಭಾರತ ದೇಶದ ಬೇರೆ ಭಾಗದಲ್ಲಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲೂ ಕೂಡ 3 ಆಣೆ 4 ಆಣೆ ಅಥವಾ 6 ಆಣೆ ವರಮಾನ ಬರತಕ್ಕ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಸಿವನ್ನು ನೀಗ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ನೀವು ಯಾವ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ಕೈಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮೊನ್ನೆ ನಡೆದ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಚಿವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರೇ ಕಣ್ಣು ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟರು. ಎಂದರೆ ತಾವು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಸಿವು ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಳತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಳತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಶಕ್ತರಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಇನ್ನೇನನ್ನು ತಾನೇ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ 40 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್ ಅದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಅದರಿಂದ ಅನ್ನ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ, ಹೇಳಿದ್ದೇ ಹೇಳೋ ಕಿಸುಬಾಯಿದಾಸ ಅನ್ನುವ ಹಾಗೆ ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದೇ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ, ನೀವು ಮಾಡಿದ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಅನ್ನ ಸಿಕ್ಕೀ ತೇನು ? ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯವೇ ಹೊರತು ಕೇವಲ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಕೈಕೊಂಡ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದಲ್ಲ. ಅನ್ನದೇವತೆಯನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕ್ಷಾಮ ದೇವತೆಯನ್ನು ಹೊರದೂಡಿದ್ದೀರಾ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅನ್ನ ಕ್ಷಾಮ ದಿಂದ ಹೆಣಗುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಾವು ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ, ನೀವು ಅದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ನೀವೇ ಹೇಳಬೇಕು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಿನ ಭಯವಿಲ್ಲದೇ ಆಹಾರ ಬೆಲೆಗಳು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಏರಿಹೋಗಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಕಾನೂನು. ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಧಾನಸೌಧದ ಮುಂದೆ ಯಾವನಾದರೂ ಸಾರಾಯಿ ಹೆಂಡ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಕುಡಿಯಬಹುದು. 25 ಮೈಲಿ ಆಚೆಗೆ ಹೆಂಡ ಸಾರಾಯಿ ಕುಡಿ ದರೆ ಖೈದಿ ಆಗುತ್ತಾನೆ, ಅವನಿಗೆ ದಂಡ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ, ಜೈಲಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ. ಇದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ

ಪಾನನಿರೋಧ ಮಾಡಿದ ಉದ್ದೇಶ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಲಂಚವನ್ನು ಹೊಡೆಯತಕ್ಕ ಪೋಲೀಸ್‌ನವರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂದು ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕುಡಿಯುತಕ್ಕ ಜನರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಖೈದಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಇನ್ನು ಹತ್ತು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಎಕ್ಸ್‌ಕಾನ್ವಿಕ್ಟ್ಸ್ ಆಗುತ್ತಾರೆ. 5—10 ರೂಪಾಯಿ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ ಜೈಲಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ ಕಾನ್ವಿಕ್ಟ್ಸ್ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ತಮಗೆ ಇದನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಆಚರಣೆಗೆ ತರತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ನಂಬಿಕೆಯೂ ಸಹ ಇಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ನೀತಿಯನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಬಾಯಿಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೀರೇ ಹೊರತು ಕಾರ್ಯತಃ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಈ ರೀತಿ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ತಾವು ಗಾಂಧೀವಾದಿಗಳಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು. ಟೇಕ್ ಚಂದ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಿಕ್ಕರ್ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇಲ್ಲಿಸಿಟ್ ಲಿಕ್ಕರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಪಾನನಿರೋಧ ಎನ್ನುವುದು ಎಷ್ಟು ಅಣಕುಮಾತ್ರವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಹೀಗೆ ಕಾನೂನುಭಂಗ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಕೆಲಸ ದಿನಂಪ್ರತಿ 24 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲವೂ ಕೂಡ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ 19 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಏಕಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಸತತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತರತಕ್ಕ ಒಂದು ಶಕ್ತಿಯುತವಾದ ಧೃಡತೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಇದನ್ನು ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಆಗಲೀ ಅವರ ಆತ್ಮನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲದೇಯಿರುವುದರಿಂದ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದು ಅವರ ಆದ್ಯಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ನಾವು ಇದೇ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ನೀತಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಮೇಲೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ಖಜಾನೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ತುಂಬಿದೆ? ಇಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಈ ಮೂಲಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ; ಈ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಈ ದಿವಸ ಏನಾದರೂ ಸಹಾಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಈ ಆಡಳಿತ ವರ್ಗದವರ ಹಿಂಬಾಲಕರಿಗೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ದಿವಸ ಆ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆ ಒಂದು ಅವಹೇಳನಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟು ವಿನಾ ಈ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೇನೂ ಉಪಕಾರವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ವಿಚಾರದಲ್ಲಂತೂ ಲಂಚ ರುಷುವತ್ತುಗಳು ತಾಂಡವವಾಡುತ್ತಿವೆ. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣದ ಸೋಗಿನಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಈ ಎರಡು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಚಿತ್ರಗಳು ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ನಿದರ್ಶನಗಳು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿವೆ. ಈ ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಲು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬಸ್ ಲೈನುಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡದೆ ಹಾಗೇ ಅವುಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದಾರು. ಹೀಗೆ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣದ ಸೋಗಿನಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರ ಒಂದು ಜೀವನೋಪಾಯ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಒಂದು ಪಕ್ಷಪಾತಭಾವನೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಿದೆ. ಹೀಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ನೆಪದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವುದು ಲಾಯಕ್ಕಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಕೂಡಲೇ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ಹೋದ ಅಧಿವೇಶನದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂಥದೇ ಒಂದು ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾಗ ಈ ನಾಮಕರಣ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನಡೆದಿರುತ್ತವೆ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೆನು. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಮೊದಲದನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ನಿದರ್ಶನವೆಂದರೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಛೇರ್ಮನರದು. ಅವರು ಈ ಸರ್ಕಾರ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಲು ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನೇ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ತಿಲಾಂಜಲಿಯನ್ನಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

Mr. SPEAKER.—Let me understand I want no debate about the Chairmanship of the Leglslative Council on this floor of the House.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಲೋಪದೋಷವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೇ ಅಧೀನವಾಗಿದ್ದಾನೆಯೇ ಹೊರತು, ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಅಧೀನವಾಗಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಅಕ್ರಮ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರವಿದ್ದರೆ ಇದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತ ಉಪಕಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಪಾಯ. ಇಂಥ ಆಡಳಿತವಿದ್ದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಅನ್ಯಾಯಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

ಈ ದಿವಸ ಈ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳ ಹಿಂಬಾಲಕ ಪಕ್ಷ ಆಗಿದೆ. ಯಾವತ್ತೂ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇವರ ನೆರವು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಛೇಂಬರ್ ಆಫ್ ಕಾಮರ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಒಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ಅಪೀಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿದುಬಂತು ಇವರಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಕಾನೂನಿನ ಬಲವಿರುವಾಗ ಇವರೇಕೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಅಪೀಲು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ? ಕಾನೂನಿನ ಬಲದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇನು ? ಆ ಒಂದು ಸತ್ಕಾರ ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಇವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿಲ್ಲವೋ ? ಇಂಥ ಬಂಡವಾಳವಿಲ್ಲದ ಅಣಕು ಸಮಾಜವಾದ ಖಂಡಿತ ನಮಗೆ ಬೇಡ. ಇಂಥ ಒಂದು ಅಣಕು ಸಮಾಜವಾದ ನಮಗೆ ಬೇಡ. ಇಂಥ ಒಂದು ಅಣಕು ಸಮಾಜವಾದ ತತ್ತ್ವವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ದೇಶಕ್ಕಾಗಲೀ ಅಥವಾ ರೈತರಿಗಾಗಲೀ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸರ್ಕಾರ ಇರುವತನಕ ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಮಾಜವಾದದ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥವೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಹೀಗಾಗಿರುವಾಗ ಇನ್ನು ಆ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಅರೆಮನಸ್ಸು. ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ರೈತರಲ್ಲಿ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಇದರ ನಿಜಾಂಶವನ್ನು ಮರೆಮಾಚಿ ಜನರಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಸಮಾಜ ಎಂದಿಗೆ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದು ? ಇಂಥ ಅರೆಮನಸ್ಸಿನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಜನತೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಒಂದು ಸುಗಮವಾದ ಜೀವನೋಪಾಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲು ಖಂಡಿತ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಮೇಲಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಬೃಹದಾಕಾರ ತಾಳುತ್ತಿದೆ. 1959ರಲ್ಲಿ ಭರತ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 3.8 ಇತ್ತು, ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷವಿತ್ತು. ಈ ದಿವಸ ಅದು 7 ಲಕ್ಷಕ್ಕೇರಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗಾಗಲೇ 2–3 ಯೋಜನೆಗಳು ಕಳೆಯುತ್ತಾ ಬಂದರೂ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಇನ್ನೂ ದ್ವಿಗುಣ, ತ್ರಿಗುಣವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂಥ ಸಮತಾವಾದ ಸಮಾಜ ನಮಗೆ ಖಂಡಿತ ಬೇಡ. ಈ ಒಂದು ಧೋರಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ಶಾಹಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಕೂಲ. ಬಡವರು ಇನ್ನೂ ಬಡವರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಅಶಾಂತಿ ಮೂಡುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟದೇ ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದಂತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ರಿಟ್ ಹೋಗಬೇಕು. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಮುಂದೆ ಸಾವಿರಾರು ಸರ್ವೀಸಿನ ರಿಟ್ ಕೇಸುಗಳು ಬಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಅದ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಿಕ್ಷಣ, ರಕ್ಷಣೆ, ಉದ್ಯೋಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೋರ್ಟಿನ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಈ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೋ ಏನೋ ಎನ್ನುವಂತೆ ನನಗೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಾನೂನನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಅನೇಕವಾಗಿವೆ. ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಹಕಾರ ಸಂಘವಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ತಿಮಿಂಗಿಲಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಂದಿದೆ ? ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿವೆ ? ಹೇಳಲಿ ನೋಡೋಣ. ಈ ದಿವಸ ಆ ಸ್ಟೈಯಿನ್‌ಲೆಸ್ ಸ್ಟೀಲಿನ ಕೋಟವನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯಿದೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಯಾರು ಡಿಫೆನ್ಸಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಕೇಳಿದರೋ ಅಂಥವರಿಗಿಲ್ಲ. ಆ ವಸ್ತುವನ್ನು ಈ ದಿನ ಈ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಹಿಂಬಾಲಕರು ಯಾರಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಈ ದಿವಸ ಇಂಥ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇವಲ ಯಾರು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಬ್ಲ್ಯಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥವರಿಗೇ ಆರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಅಂಥವರಿಗೇ ರಕ್ಷಣೆ. ಅವರು ಆ ಬ್ಲ್ಯಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 5-10 ಸಾವಿರ ದುಡಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಅಂಥವರಿಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಈ ದಿವಸ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹಡಗನ್ನು ನುಂಗತಕ್ಕಂಥ ತಿಮಿಂಗಿಲವನ್ನು ಇವರು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ದೇಶವನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಈ

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಇಷ್ಟು ದಿನಗಳಾದರೂ ದೇಶಕ್ಕೇನು ಉಪಕಾರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ! ಇದೇ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಆ ಮದ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಪಂಜಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಹೇಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಂದಿವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ ! ಯಾವನಾದರೂ ಲಂಚಕೋರ ಬಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ಸರ್ವವಿಧವಾದ ಸಹಕಾರಗಳೂ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಖಂಡಿತ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಪಾರವಾದ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಮತ್ತೆ ರೈಲ್ವೆ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಈ ಸರ್ಕಾರ ಆಡಳಿತ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು 16 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಗುಲದಷ್ಟು ರೈಲ್ವೆ ಲೈನು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಲು ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ರೈಲು ಹೊಡೆಯಲು ಬರುತ್ತದೆ. ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ರೈಲು ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಂಗುಲದಷ್ಟು ರೈಲನ್ನು ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ ಮಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಂಗಳೂರು ಬಂದರು ಎನ್ನುವ ದೊಡ್ಡ ಬಂದರನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಏನೂ ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಸುಮ್ಮನೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಯಾವುದೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸಗಳಿಂದಲೇ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜನಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ನೀವು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳಿಂದ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ರೀತಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಬಹಳ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೌಸಿಂಗು ಬೋರ್ಡಿನ ಮೀಟಿಂಗೊಂದರಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದಾಗ, ಹೌಸಿಂಗು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಮನೆ ಕಟ್ಟಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮರಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ಕಬ್ಬಿಣ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು, ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರೆಲ್ಲಾ ಲಂಚಕೋರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹವರಿಂದ ಏನು ಸೇವೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಗೂಳಿಗಳು ಸೇರಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಗೂಳಿಗಳಿಂದ ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತಗಲಿದೆ ಎನ್ನುವ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯಿರುತ್ತದೆಯೇ ? ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಮೂಲಕ ಕಟ್ಟಿರುವ ಮನೆಗಳ ಕೆಲಸ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೀಗೆ ದೂರುವಾಗ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ದೇಶದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಸವಾಲು ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಇಂತಹ ತಪ್ಪುಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಕಂಡೂ ಕಾಣದ ಹಾಗೆ ಇರುವುದು ಸರಿಯೇ ! ನಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗೂಳಿಗಳು ಸೇರಿವೆ ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ ವಿದೆಯೇ, ನಿಷ್ಠೆ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಇಂದು ಬೇಕಾಗಿರುವುದು We want a Clean and Honest Government here. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಅಗ್ನಿಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಅಗ್ನಿಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ತಪ್ಪುಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಕಾಣಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ತಾವು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತಿನಿಂದ ಕೊಡಿ. ಇವೊತ್ತು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಜನತೆಯ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ನಾವು ಮಾಡಿದುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳಿ. ನೀವು ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲಾ ತಪ್ಪು ಎಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಎರಡು ಕೋಟಿ ನಲವತ್ತು ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಅವರ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಯತ್ನಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಸಾಹಸದ ಕೀರ್ತಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ, ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ನಿಮ್ಮ ನಿಶ್ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ. ಇಲ್ಲಿ 27 ಜನ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಏನು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದರಿಂದ ಸಮಾಜವಾದದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಉನ್ನತಿ ಖಂಡಿತ ಇದರಿಂದಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಸರ್ಕಾರದ ಮೂಲಕ ನಡೆಸಿದ ಕೆಲಸ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿಂಗಿನ ಮೀಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಸಹ ನಡೆದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆ ಉದಾಹರಣೆ ಬೇಕೇ ? ಇನ್ನು ಶರಾವತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಒಬ್ಬರು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಲು ಇನ್ನೂ ಮೀನಾ ಮೇಷ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ? ಅವರು ನಂಬಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ? ಅದರಿಂದ ನಾನು ವಿನಯದಿಂದ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಜನತೆಯ ವಿನಯವನ್ನೂ ಪಡೆದು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ತಾವು ಈ ಕೂಡಲೇ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಡಿ. ಜನತೆಯೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈಚೆಗೆ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್‌ರಂತಹವರೇ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ,

"It is a phoney democracy, it is not a real democracy" ಎಂದು ಅವರೇ ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಾಳೆ ನಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಬರುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ತಾವು ಅವರು ಬರುವುದರೊಳಗಾಗಿ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಿ, ಒಂದು ಮೂರು ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳ ಕಾಲ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಆಳ್ವಿಕೆ ಇರಲಿ. ಅನಂತರ ಜನಗಳಿಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇರುವವರು ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ರಾಜ್ಯವಾಳಲಿ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯ ಹೊರೆಯೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವಾಗ ಅವರ ಮೇಲೆ ಬಲ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ಪುಂಡುಗಂದಾಯವನ್ನು ಪೋಲೀಸಿನವರು ಹಾಕಬಹುದು ಜನ ಎನ್ನುವ ಕಾನೂನನ್ನು ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ಪಾಸು ಮಾಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಈ ದೇಶ ಸ್ವಾತಂತ್ರವಾದ ಮೇಲೆ ಜನಗಳ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವಾದಿಗಳಂತೆ ಈ ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಮೇರೆ ಪುಂಡುಗಂದಾಯವನ್ನು ಹಾಕಿ ನಿಮ್ಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಹೇರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಿಗಾಗಿ ಎಂದು ವೋಟು ಕೊಟ್ಟ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಇಂತಹ ಪುಂಡುಗಂದಾಯವನ್ನು ಹಾಕುವುದರಿಂದ ನ್ಯಾಯ ನಿಯಮಗಳು ಉಳಿಯುತ್ತವೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಗಾಂಜಿ ವೀರಪ್ಪ.—ಪುಂಡುಗಂದಾಯ ಎನ್ನುವುದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿಯೇ ?

Mr. SPEAKER.—He is entitled to have a wrong opinion.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿಯೂ ನೋಡದಂತೆ ಇರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಅನೇಕ ಇವೆ. ಇದರಿಂದ ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ನಾಳೆ ನಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಅನಾವರಣ ಮಾಡಲು ಬರುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಚಿತ್ರ ಅನಾವರಣ ಮಾಡುವ ಸಂಧರ್ಭದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆ ಎಷ್ಟು ! ಅದರಿಂದ ನೀವು ಜನಕ್ಕೆ ಏನು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಜನಗಳ ಆಶೋತ್ತರವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಜನಗಳ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವು ಈಡೇರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಲೇ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿರುವ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆಗಾಗಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Before I call upon the Members to participate in the Debate, I would like to mention one or two small things.

On the last occasion, when leave was granted to the Hon'ble the Leader of the Opposition to move this resolution by this House, it was mentioned that the Leader of the Opposition and the Leader of the House might meet and settle the details. I am happy to say that both the Leaders met and in conjunction with others arrived at a settlement, and the time allotted for the Debate of this resolution is twelve hours. The apportionment of the time between the Ruling Party and the Opposition, all parties including Independents put together, is 50 : 50, *i.e.*, six hours and six hours. Naturally, there will be very many Members, who would like to participate. It is not possible for anybody to accede to the request of every member. Therefore, I had expressed the desire that the usual channels might operate and the Whips of parties might meet together and try to help me in this direction, and they have agreed to it and I trust that it

will be carried out. On an occasion like this elsewhere, from practical experience, this is the situation that was found:

"Mr. SPEAKER.—In calling on the right hon. Gentleman the Member for Aldershot (Mr. Oliver Littelton) to move the Motion on the Order Paper (Censure on Policy of His Majesty's Government), I thought I had better inform the House that I am afraid a great many Hon'ble Members will be disappointed. I have worked out a list of about 30 names covering, I hope, most interests and, geographically, most areas, but that leaves something over 70 who will be disappointed. Naturally, in these circumstances, I have had to disregard, to a great extent, the claims of maiden speeches, and I am sorry to say, too, that I have had to disregard many old Members who have not spoken yet in this Parliament, but I really could not work them in under the scheme that I have adopted. I am sorry that 70 old Members will be disappointed, but I simply cannot help it."

2-30 P.M.

"With regard to the usual channels functioning I would only say this much, that the Members may try to co-operate with each other and also through the whips. Government and the Opposition are carried on alike by agreement. The minority agrees that the majority must govern, and the majority agrees that the minority should criticise. The process of parliamentary procedure are the discussions 'behind the Speaker's Chair' or 'through the usual channels'. The Prime Minister meets the convenience of the Leader of the Opposition and the Leader of the Opposition meets the convenience of the Government. The respective whips, in consultation with the respective leaders, settle the subjects to be debated, the time to be allowed and sometimes, the information to be provided and the line of attack. The Government agrees that a vote of censure be moved on Monday provided that a Bill be given a second reading on Tuesday. The Opposition assents to its inevitable defeat at 6-30 P.M. in order that it may move a resolution for the rest of the evening and suffer its inevitable at 10 P.M."

I may also mention for the purpose of enabling the Members to help, not to try to get up in their seats in order to catch my eye. I will certainly take into consideration every request which is sent through the usual channels and also try to see if it is possible for me to avoid hardship. But it certainly does not mean that it will be possible for me to give a chance to everybody. In that light, I am requesting the House to tell me whether I should fix a time-limit for speeches.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—You have thrown the responsibility on the shoulders of the whips.

Mr. SPEAKER.—But if the whips do not function immediately, I cannot allow confusion to prevail. The whips have not indicated anything as yet. So far as the time is cocerned, I repeat that out of the 12 hours allotted for this subject, the Hon'ble Leader of the Opposition has already taken one hour. The lists may be drawn up keeping this in mind. Even if it is desired that a particular Member should be given more time, the whips may make suitable adjustment out of the time available to each Party and indicate the break up, so that the break up and the total should tally. It is in that light I ask if it is desirable for me to fix a time limit.

Sri B. D. JATTI (Minister for Finance).—The limit should be there, Sir.

Sri D. PARAMESWARAPPA (Honnali).—Twenty minutes, Sir.

Mr. SPEAKER.—I have got one list which I will pass on to the Leader of the House so that it may be passed on to Whips, and they may agree to it amongst themselves.

Sri V. M. DEO (Gubbi).—I have accepted the Leader of the Opposisition, Sir.

Mr. SPEAKER.—Then he will be bound by his whip. Sri Ganji Veerappa may now speak and conclude within 20 minutes, unless the concerned whip says that he is willing to delete some member's name and give him that time.

Sri GANJI VEERAPPA (Harihar).—I may require half-an-hour, Sir. Our Whip has been pleased to say that I may take half-an-hour, Sir.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair.]

† ಶ್ರೀ ಗಾಂಜಿ ವೀರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಇವೇ ತರಹ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಬಂದಿತ್ತು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಈಗ ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂಥ ಎಱು ಭಾಗದ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಜಾಯಿಶಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಆ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಏನು ಪರಿಣಾಮವಾಯಿತು ಎಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದಾದನಂತರ ಈಚೆಗೆ ಸಹ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರೆ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಎಲ್ಲ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನೂ ಒಂದೂ ಬಿಡದ ಹಾಗೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸಮಜಾಯಿಶಿ ಬಂದಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಈಗ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದರು ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೋ, ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಎಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ತರುತ್ತಾರೆಂದು ನೋಡಿದರೆ, ಸರಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡದೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ತರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಸೆನ್ಸಾರ್ ಮೋಶನ್ನನ್ನು ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಕೇವಲ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ತಂದಿರುವುದು ಬಹಳ ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅವರು ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿ ಗಂಡ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವಳನ್ನು ಡೈವೋರ್ಸ್ ಮಾಡು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ; ಡೈವೋರ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಮಹತ್ತರವಾದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೂಡದೆ, ಕೇವಲ ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಕಾರಣಗಳ ಮೇಲೆ ಡೈವೋರ್ಸ್ ಕೇಳಿದರೆ ಯಾವರೀತಿ ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದ

ವಾಗುತ್ತದೆಯೋ, ಇದೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಇದೆ. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ ಕೃಷ್ಣ (ಮದ್ದೂರು).—ಇದು ಅಡಲ್ಟರಿ.

ಶ್ರೀ ಗಾಂಜಿ ವೀರಪ್ಪ.—ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ನಿರಾಧಾರವಾದ ಅಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದು ಅಡಲ್ಟರಿ ಅಲ್ಲವೋ ? ನ್ಯಾಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಯಾರು ಅಡಲ್ಟರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣರವರೇ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಈಗ 17 ವರ್ಷಗಳು ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ, ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಇತರ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ದೇಶದ ನಾನಾಮುಖದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಜನಗಳ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರ ಸಂಪಾದಿಸಿದೆ. ಚುನಾವಣೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮತವನ್ನು ನೀಡಿದರೆ, ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತದೆಂದು ಅರಿತುಕೊಂಡು, ಈ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಹುಮತ ನೀಡಿ, ನಿರ್ಣಯಮಾಡಿ, ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಲು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹುದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ತಾವು ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ 2¼ ಕೋಟಿ ಜನಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರು ಅವರ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ, ಪಕ್ಷದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದೇ ವಿನ, ದೇಶದ ಪರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದ. ಈ ಸಭೆಗೆ ಮೆಜಾರಿಟಿಯಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವಲ್ಲದೇ ದೇಶವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವುದು ಬಹುಮತದಲ್ಲಿ ಚುನಾಯಿತವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಜೆಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ಅವರು ಪ್ರಜೆಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವೇ ವಿನ, ಮೈನಾರಿಟಿ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ದೇಶವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತೇನೆ, ಜನಗಳ ಪರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಯಾವ ತಪ್ಪೂ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ಟಾಲ್ ಕ್ಲೇಮ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಈ ರೀತಿ ಅವರು ದೇಶದ ಪರವಾಗಿ ಕ್ಲೇಮ್ ಮಾಡುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರದ ಮಾತು ಎತ್ತಿದರೆ, ಅದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜನಗಳು ಬಹಳ ಎಚ್ಚೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ (ಹೆಬ್ಬೂರು).—ಕೊರಟಗೆರೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾಯಿತು ?

ಶ್ರೀ ಸಂಜೀವನಾಥ ಐಕಳ (ಸೂರತ್ಕಲ್).—ಬೈ-ಎಲೆಕ್ಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಸೋತರೆ ರೂಲಿಂಗ್ ಪಾರ್ಟಿ ರಿಸೈನ್ ಮಾಡಬೇಕು.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Hon'ble Member may resume his seat.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಜಿ ವೀರಪ್ಪ.—ನಾನು ಈರ್ಲ್ಟ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಮಿ, ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಾವೂ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂದಿನ ಚುನಾವಣೆ ಬರಲಿ, ಜನಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಲಿ, ನೋಡೋಣ. ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಚುನಾವಣೆ ಆಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಇವರು ಹೇಳುವ ಸ್ಲೋಗನ್ನುಗಳು ಇದ್ದೇ ಇವೆ. ಆದರೆ ಜನಗಳು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಜನಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಿ, ಮತ ನೀಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು ಆಡಳಿತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಲ್ಲರು, ಯಾರು ಅಸಮರ್ಥರು, ಯಾರು ಸಮರ್ಥರು ಎಂದು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿ ಆಡಳಿತದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಹೊಣೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ, ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಿ, ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಿ, ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಪದೇ ಪದೇ ಅವರು ಹೇಳುವುದು ನೋಡಿದರೆ, ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆ ಏನು ?

ಸ್ವಾಮಿ ಒಂದು ವಿಚಾರ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಕೆಲವು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿರುವುದು ಬಹುಶಃ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡಲು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವಾದರೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲ ಸಂಪೂರ್ಣತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪವೇನಾದರೂ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವೇನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರುವ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಎಷ್ಟಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಮಗೆ ಇದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುವ ನಮಗೆ ಅವರಿಗಿಂತ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

(ಶ್ರೀ ಗಾಂಪಿ ವೀರಪ್ಪ)

ತುಲಾಭಾರಕ್ಕೆ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರು. ಆದುದರಿಂದಾಗಿ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಜನರು ಅವರೇ ಅಪೇಕ್ಷೆಪಟ್ಟು ಅವರವರೇ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಒಂದು ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ದೇಶದ ರಕ್ಷಣಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜನರಲ್ಲಿ ನವಚೇತನವನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರು ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ತಪ್ಪೇ? ಸರ್ಕಾರದವರೇ ತುಲಾಭಾರವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಒಂದು ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಬೇಕುಬೇಕಾದವರನ್ನು ಕರೆದರೆ ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡುವ ಆರೋಪವಲ್ಲ. ಇದು ಸರಿಯಾದ ಕಾರಣವಲ್ಲ ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕೆ?

ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್ Statutory body ಸಂಬಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅಟಾನಮಿ ಇದೆ. ಅದರ ಆಡಳಿತದ ಆಕ್ಟ್ ಇದೆ, ಎಂದೆಲ್ಲ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಓದಿದ್ದರೆ ಬಹುಶಃ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಖಾದಿಬೋರ್ಡಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೋ ಇಲ್ಲವೇ. ಅದರ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಆಡಳಿತ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಖಾದಿಬೋರ್ಡಿಗೇ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಬ್ಬ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಆಫೀಸರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದ್ದರೆ, ಲೆಕ್ಕ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಆಫೀಸರ ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಲೆಕ್ಕಗಳ ತನಿಖೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಯಾರ ಮೇಲೆ ಆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಬೀಳುತ್ತದೆಯೋ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್ ವಿಚಾರಕ್ಕೋಸ್ಕರ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ.

ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನ ವಿಷಯವೂ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹಣದುರುಪಯೋವಾಗಿಲ್ಲ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದರೆ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದೂ Statutory body ಆದುದರಿಂದ ನೇರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಸಮರ್ಥತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿರುವುದರಿಂದ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸಕಾರಣವಲ್ಲ.

ಶರಾವತಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ trump card ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಯಾವ ಸಂಧರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಶರಾವತಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಳೆದಸಾರಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಬಂದಾಗ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರ ಟೀಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶವಿರಬಹುದೇ ಎಂದು ಎಂದು ನಾನು ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟೆ. ಅದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸ. ನೂರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರೈಸಿದರೆ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬೇಕಾದಂಥ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬಹಳ ಬೇಗ ಸಿಕ್ಕಬಹುದು. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ನಮಗೆ ಬರುವುದು ಒಂದು ವರ್ಷ ತಡವಾದರೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಹತ್ತರಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. Defence purpose ಗಾಗಲಿ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಾಗಲಿ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ತಡವಾಗಿ ಬಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ, ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಪೂರೈಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನಿರ್ವಿವಾದವಾದವಿಚಾರ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಪೂರೈಸಬೇಕೆನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಆಗಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು policy decision ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಂದ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದು ಯಾರು ಕಡಮೆ ಟೆಂಡರು ಹಾಕುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಟೆಂಡರ್ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.That is an accepted principle ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಜ್ಞರಿರತಕ್ಕ ಸಮಿತಿಯೊಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ C.W.P.C. ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆಯಾದನಂತರ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದ 70-80 ರೇಟಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ 104 ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಏಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆ. ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಎಂದರೆ rock filling ಕೆಲಸ ಒಂದು ಕಡೆ ಮಾತ್ರಮಾಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇತ್ತು. ಬೇರೆ ಕೆಲಸವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ

ದಾಗ ನಾವು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಹೇಳುವ ರೇಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಟೆಂಡರ್ ಕರೆಯಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂತು ಆರೇಳು ಜನ ಟೆಂಡರ್ ಹಾಕಿದಾಗ...........

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ (ಸಿರಾ).—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು, ಈ ಕಡೆಯವರಿಗೆ ಶರಾವತಿ ಒಂದು trump card ಎಂದು. ಮಾಜಿ ಸಚಿವರೊಬ್ಬರು ಅದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನೋ ನಡೆದು ಹೋಗಿದೆ ಅನಾಹುತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಗುಲ್ಲೆಬ್ಬಿಸಿದರು—ಅವರು ಆ ಕಡೆಯವರೋ ಈ ಕಡೆಯವರೋ? Disgruntled Congressman, ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕಡೆಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು? ಈ ಕಡೆಯವರ trump card ಎಂದು ಹೇಳಿದರಲ್ಲ. ಆ ಕಡೆಯವರು ಎಬ್ಬಿಸಿರುವ ಗುಲ್ಲು. ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ!

ಶ್ರೀ ಗಾಂಜಿ ವೀರಪ್ಪ.—ಈಗ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಲಿ ಅಥವಾ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿರಲಿ, facts ಇವೆ. Facts ಇರುವುದರಿಂದ, ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೂ ವಿಶದವಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದರೂ factsಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು, ಅದು ಖಂಡನೀಯವಾದುದು, ಯಾವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು ಅದು ಖಂಡನಾರ್ಹವಾದುದು. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಬಿನ್ನಹ. ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಹಣ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಇಂಥ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಇದರಲ್ಲೇ ಏನೋ ಅನಾಹುತ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಅಖಿಲ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಂತಸ್ತು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮೂಲಕ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇಂಥ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಕೋಲಾಹಲ ಎಬ್ಬಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಸಹ ಸರಕಾರಿ ರಿಕಾರ್ಡ ನೋಡಿ ವಿಷಯ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅಜಮಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿವೆ. ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ವಿಷಯ ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಸರಿಯಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಮಲಗಿದ್ದವರನ್ನು ನಾವು ಎಬ್ಬಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಮಲಗಿದ್ದು ನಟನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಕಡಮೆ ರೇಟು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. 6–7 ಟೆಂಡರ್ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಐದಾರು ಜನ ಎಂಜನಿಯರುಗಳು ಕೂಡಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ವರ್ಕಬಲ್ ರೇಟ್ಸ್ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದರು. ಈ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಟೈಂ ಫ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಒಂದಿದೆ. ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದು ಯಾರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಮೂರು ಜನರಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೆಲಸ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗುತ್ತೆಂದು 3 ಜನಕ್ಕೆ ಹಂಚಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಚಾತುರ್ಯ ಏನೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅನುಮಾನವಾಗತಕ್ಕಂಥದ್ದು ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಸರಕಾರ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಕಾರಣ ಕೋಸ್ಕರ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರ ಎಂದು ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶರಾವತಿಯು ಒಂದೇ ವಿಚಾರ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಫಸ್ಟ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಆಗುವುದರಲ್ಲಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಈದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಜ್ಯುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವಾಯರಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ಇದನ್ನು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ದೋಷವಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಂಥಾದ್ದೇನೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಶರತ್ ಪ್ರಕಾರ ಸರಕಾರ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರ ರಾಜೀನಾಮೇ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಆ ಮೇಲೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಇಲಾಖೆ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಅಡ್ಮಿಷನ್ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಈ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಸೀಟು ಹಂಚಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬಹುಶಃ ಈ ವಿಚಾರ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿತ್ತು. ಹೈಕೋರ್ಟ

(ಶ್ರೀ ಗಾಂಜಿ ವೀರಪ್ಪ)

ಸರಕಾರದ ಆರ್ಡರ್ ಸ್ಕ್ವಾಶ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸೀಟು ಹಂಚಿರುವುದನ್ನು ಹೈಕೋರ್ಟು ಸ್ಕ್ವಾಶ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೈಕೋರ್ಟು ಜಡ್ಜಿಮೆಂಟ್ ಓದಿಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—As a member he has opposed the resolution that the Government resolution is not justified.

ಶ್ರೀ ಗಾಂಜಿ ವೀರಪ್ಪ.—ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಆಗಿರುವುದು ನಮ್ಮ ದುರಾದೃಷ್ಟ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಸರಕಾರ ಒಂದು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರದಆರ್ಡರ್ ಸರ್ವ ಸಮ್ಮತವಾಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕೇರಳ ಮದ್ರಾಸ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇದೇ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಅಂಥ ವಿಚಿತ್ರ ಆರ್ಡರ್ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಜನಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಜನರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಸರಕಾರ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಾ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಕ್ವಾಶ್ ಆಗದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri S. M. KRISHNA.—About the allocation of seats between the Mysore University and Kaurnatak University, was not that position conceded by the Advocate-General appearing on behalf of the Government?

ಶ್ರೀ ಗಾಂಜಿ ವೀರಪ್ಪ.—ನಾನು ಆರ್ಡರ್ ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಸರಕಾರದ ಆರ್ಡರ್ ರದ್ದು ಪಡಿಸಿದ್ದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಅಡ್ಮಿಟ್ ಆದಂಥ ಹುಡುಗರ ಗತಿ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸರ್ವಸಮ್ಮತವಾಗುವಂತೆ ಜನರು ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುವಹಾಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲಿ ಎಂದು ಸರಕಾರ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಸ್ಥಳ ಸಿಕ್ಕದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ 106 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸೀಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ. ಏನಾದರೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಮನೋಭಾವ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಹಟ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಈ ನಿವರ್ತನದಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರಕಾರದ ಆರ್ಡರ್ ಬಗ್ಗೆ ಬರೀ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಬಹುದು. ಅನುಭವದಿಂದ ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸರ್ವ ಸಮರ್ಪಕವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಸರಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ಎಮೋಷನಲ್ ಆಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಂಥ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಇದು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಮಾತಲ್ಲ ಎಂದು ಬಹು ವಿನಯದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

High Court is ruling the State ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಯಾವ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ರಿಟ್ ಪೆಟಿಷನ್ಸ್ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತವೆ. Awakening of law ಮತ್ತು ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಮನೋಭಾವ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಹೈಕೋರ್ಟೇ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ವಿನಾ ಕಾರಣ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅವರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಒಂದಾದರೂ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರಲ್ಲ ಎಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತು ಅವರಿಂದ ಬರಲಿಲ್ಲ ಮುಕ್ಕಣಪ್ಪನವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಏನೋ ನೋಡೋಣ. (ನಗು.) ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಇದೆ ಎಷ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವುಗಳು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ? ಈ ಸಭೆಗೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕುಂಠಿತವಾದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಹೇಳೋದು ಬಿಟ್ಟು ಅವಿಶ್ವಾಸದ ಠರಾವನ್ನು ತರುವುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಅವಿಶ್ವಾಸದ ಠರಾವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಗಬೇಕೋ ಅಥವ ವಿಷಾದ ಪಡಬೇಕೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

3-00 P.M.

ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರಿಗೆ ಬಸ್ ಲೈನ್ ಕೊಡುವುದ ಕ್ಕೋಸ್ಕರ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಲೈನ್‌ಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಬಹಳ ನಿರಾಧಾರವಾದುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಬಸ್ ಲೈನ್ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಿಯಮಿತರಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಆರ್. ಟಿ. ಎಸ್. ಆಫೀಸರು ಇದ್ದಾರೆ. ಎಸ್. ಟಿ. ಎ. ಆಫೀಸರು ಇದ್ದಾರೆ, ಲೈನ್ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಅಪಾದನೆ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರ ವಾದುದು ಎಂದು ನಾನು ಮತ್ತೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡಿದ ಆಜ್ಞೆಯ ಮೇಲೆ ಅಪೆಲೆಟ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಇದೆ. ಕೊನೆಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೂ ಕೂಡ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾರಿಗೇ ಆಗಲಿ ಫೇವರ್ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಇಲ್ಲ, ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ, ಹಣ ಇಲ್ಲ, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ವಿನಹ ಫೇವರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮುಂದೂಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಮಾತು. ಇದು ಸರಿಯಾದ ವಾದವಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇದೇ ರೀತಿ ಗಗನಕ್ಕೇರುತ್ತಿರುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಹತೋಟಿಗೆ ತರ ಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರು ಸತತವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಹತೋಟಿಗೆ ಮೀರಿದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ ಅದನ್ನೇ ಒಂದ ದೊಡ್ಡ ಕಾರಣ ವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಥಿಯರಿಟಿಕಲ್ ಆಗಿ ಹೇಳಬಹುದೇ ಹೊರತು ನಿಜವಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದವರು ಹೇಳಿದಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಬರೀ 15 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಲು ಆಗುವಂತಹ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಮತ್ತು ಜನಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಸಹಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಫಲಪ್ರದವಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬು ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಆಹಾರದ ಬೆಲೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೇ ಹೊರತು ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಸರ್ಕಾರ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ಭಾರತ ದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗತಕ್ಕ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಬರೀ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರೇ ಇಲ್ಲ, ವಿರೋಧೀ ಪಕ್ಷದವರೂ ಸಹ ಇದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ಯಾರು ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಯಾವ ರೀತಿ ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆನ್ನುವ ತತ್ವ ನೋಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯಬಾರದು. ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸೋಣ. ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದರೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಡಿಸಾಲ್ವ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದೋ ಒಂದೆರಡು ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಧೋರಣೆ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಇದು ಬೇಡ ಈ ತರಹ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿ ನಾವೆಲ್ಲ ಮೂರು ವರ್ಷದ ನಂತರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈಗಿನಿಂದಲೇ ಇದೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗು ವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ನಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಆರೋಪವನ್ನು ಹೊರಿಸಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನ ವಿಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದಾರಿ ತೋರಿ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಈ ಅವಿಶ್ವಾಸದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ

†**Sri V. S. PATIL** (Belgaum-I).—Sir, it really pains me either to move or to support the resolution of no-confidence in the Government, which is elected on a democratic principle. At the same time, when we see the great deriliction of duty on the part of Government even though it is elected on democratic principles, we have no other go but either to move such a resolution or to support it. Mr. Ganji Veerappa

(SRI V. S. PATIL)

has tried to support his Government on various grounds but I must say that the vehemence with which he usually addresses the House on other subjects was woefully lacking on this occassion and there is not even a shadow of it in his speech. He was faltering, he was taking back some words, he was conceding some things and ultimately I must say that he has failed in his attempt to support the case of the Government on this issue. He has referred to some subjects mentioned by the Opposion Leader. At the same time he has conceded that there are so many shabby mistakes committed by the Government that had to be corrected by the High Court. I should like to ask him why the people in this State have to approach the High Court in Writ Petitions in their thousands. If the Government were active and functioning according to the law, the rules and procedure, if there had been no nepotism, then certainly no one would have approached the Court for rectifying or annulling orders of Government. Our Government stands condemned in the whole of India, perhaps in the whole of the world, so far as Writ Petitions and cancellation of their orders are concerned. We have practically broken the record of the world so far as getting orders of Government quashed, annulled, cancelled or challenged in the judiciary. This is an unique State Government in the whole world which go to show that their orders are illegal and are carried out by some other means, not by law or by rules. This is a very sad state of affairs so far as our Government is concerned, and the worst thing is that they are not taking steps to improve, but they are continuing in the same way. They are not at all inclined to correct themselves and follow the rules and the law. That is the worst thing that is happening in the present administration and that is why we support this no-confidence motion.

All our big Leaders of the Congress as well as others say that the morality of the people is going down. To increase the morality, we have to teach the pupils in the schools about morality as it is necessary. Why that has happened ? There is an old saying that the King or the Government is the cause of all the things that happen in a country. We know, for the last 15 or 16 years, how our Government are working right from Delhi to Bangalore or even in a village. You will find that that there is absolutely no rule of law, but merely nepotism and corruption are ruling the whole country from top to the bottom. If this is the state of affairs, then how can morality be expected from the people ? Only those who are corrupt, who have got some influence and who can do and undo things with the help of money, are flourished. The last speaker said "that the welfare of the people has been carried out by the Government and we the Congress people, are also part and parcel of the Nation." Of course, national income has increased. Even though we do not agree with the actual figure, still the national income has increased. Even Pandit Jawaharlal does not know whether the income has gone up. He is now thinking of setting up a Committee to examine

this. If we can see, we must admit that the Congress people are also part and parcel of the country. The conditions of a section of people really have improved. Whose condition is improved ? The conditions of the people who wear Khaddar and who pose themselves as followers of Mahatma Gandhi, are improved. The conditions of those people might have been improved, but not of the general public. That is why the the people are suspicious and have lost all faith in the administration of the Government. It is not we people in Bangalore are saying this, but it was said in Parliament, in Maharashtra and all other States. Just take the instance that our country was attacked by the Chinese at the end of the last year. How did they attack ? Have anybody thought it over ? My assumption is that it is because of our inefficiency, because we had this self-complacency and the state of nepotism and indiscipline not only in the Military or the Police or in the services, but also amongst the people. All these factors have contributed and these causes were perhapas the main things why Chinese attacked. When we said that every man in India is prepared to defend the soil, then they had to withdraw. That condition is it remaining to day ? Has the Government done anything to see that the one ness of India is kept up ? Nothing at all. These Congress people think that Nehru will do the rest and his policies are the best, because they can do legal as well as illegal things and they can be self-sufficient and can enjoy the life. These are the things the Government is doing. Let me ask what they have done for the defence of the country. The Emergency is there. Why they are creating all this trouble ? They have created the big trouble of Godavari and Krishna waters. Your Government is responsible for all this chaos and you are creating dissensions between this State and that State, that border and this borders. All these points have been created and thrown before the people. Why ? This Government as well as the Congress Government at the Centre want to divert and divide people so that they should not be united and attack the policy of the Congress. That is why they have created all these troubles. The Congress Government knows to create troubles, but never solve them. There is not a single problem that has been solved by the Congress, either at the Centre or at the State. They will throw these problems before the people.

Sri GANJI VEERAPPA.—Who is creating trouble ?

Sri V. S. PATIL.—You are cereating troubles, *i. e.*, the Congress Government is creating all this trouble. That is why I say that in order to have or continue the oneness of our country, we must see that the present administration is changed. We have tried and have waited sufficiently long for their actions being improved, but we must say definitely that there is absolutely no hope so long as the present Ministry is at the helm of the affairs. Just yesterday, we had seen about a dozen House Surgeons from Hubli. They have struck their work. What is the reason ? They have struck work because they are not paid as their counterpart in Mysore or Maharastra or Delhi are paid. They are not paid at all. That is why they had to resort to a 'Strike'. According to their information, in the Medical College at Hubli, for

(SRI V S. PATIL)

50 students there are not even two professors. On the contrary, according to the Indian Medical Council, there must be one teacher including a professor for every three boys. In our Colleges, there are not even two teachers for 50 boys. How can they teach? That is why all this chaos is coming up, not because there is want of hands, there is want of intelligence, but it is because of the inefficiency of the persons who are holding this charriot. Therefore, there is no alternative for us, but to charge this Government with inefficiency, nepotism and corruption and that is why we have moved this resolution. Of course, if the Members on the other side, *i.e.*, the Congress side, are given a free choice to vote, then definitely they will vote along with us, but there is the Whip, there is the party discipline. So far as discipline is concerned, this discipline is not working for the benefit of the nation, but it is benefiting only a few hands which are holding the portfolios. Therefore, I suggest that a free choice must be there in a democracy to vote. If this free choice is given I feel, we will have a decent, small and compact Ministry to run this Government.

Sometime back, when a question was put about the nominations to the various Boards and other posts nominated by the Government, our Hon'ble Minister for Law said that those are political jobs and that they are entitled to give to any person whom they choose. This is really a said state of affairs.

Regarding nomination and the working of the Electricity Board as well as the Khadi Board, these two Boards—many things have been said in respect of them on the floor of this House. It is very difficult, within this small space of time that is given to me to elaborate on this. But these things must put to shame any man of conscience ; that such a thing should happen under his own nose or under his Control ! that three or four years' accounts have not been written, what is this ! It is public money. We are taxing the people top-heavily and people are being crushed with top-heavy taxation both at the Centre and in the States. We are squeezing out every drop of blood from the people and filling the treasury of the State and from that, huge amounts are handed over to these people—it is really shameful to say that no accounts have been maintained ; If this thing had happened in other countries where there is real democracy, like England, the Minister in charge would have resigned without being asked. But here, even though the Ministers are driven out, they will not resign. That is the pitiable condition that is being perpetuated in this country. That is why, I should like to submit that the way in which we look at things must change. We must have some moral courage to do things. That is lacking and that is why the whole adminstration is going to dogs ; and our country is suffering. Whenever I think over this matter deeply, I feel where our country is going and what is going to happen to our country. If there is really the soul of Mahatma Gandhi hovering over our country, he would not have kept quiet, but he would have taken revenge. What havoc has been caused

in the name of Mahatma Gandhi ; At the time of getting votes, my friend said just now—people are intelligent, they have examined our deeds and voted us to power. I say, they have not voted you to power. They have voted for Mahatma Gandhi—not for you, not for any of the congressmen. And about this form of democracy, our worthy President has said I think last week, that this is not real democracy, but a phoney democracy. That is a very severe remark we have received a at the hands of the most intelligent and most revered man of this country. It must really put us to shame to get that kind of remark from the highest dignitary in the land. But our congressmen have become such thick-skinned people that they will not care for any thing, for anybody or for any remark. That is the worst of it. What is the method to get it changed ? Sir there are peaceful methods—that is asking them to resign by bringing such resolutions and bringing home their acts of omission and commission as Cabinet Ministers. If in spite of it, if they do not resign, ultimately there is no other go, people will have to resort to violence, get rid of such a Government. We do not want that to happen. That is why, we request peacefully, you must examine. You ask your own self and conscience whether the administration is being run for the benefit of the country. Keep aside your own party-men, your own henchmen, your own supporters. In what way you have increased the income ? Have you increased the income of the agriculturist ?

MR. DEPUTY SPEAKER.—The time is up.

SRI V. S. PATIL.—You ask any villager, whether his income has increased. He will definitely say that his income has not at all increased. All these things are there. That is why I support the motion that has been moved by my Hon'ble friend and I ask this Government to resign and get out of office and give a choice to some of those who are above nepotism or corruption.

There is one thing so far as corruption is concerned. We have got an Anti-Corruption Department. We are paying from our treasury huge amounts as their salaries, and allowances. What is the outturn and what have they found out ? Have any of these officers found out any corrupt man who belongs to the Ruling Community ? I challenge on the floor of this House, has the Anti-Corruption Department ever taken steps against the ruling community ? You will not find a single instance of that sort. Why Sir, in my place, I tell you......

SRI B. V. MAGAVI (Haveri).—I want a clarification. What does the Hon'ble Member mean by saying 'ruling community'.

SRI V. S. PATIL.—My friend knows what it is. Why shoud I express this here ? The desire of the people outside this House is—people must have faith in the administration and people must have faith in the Government, that the Government is impartial and is doing its job well. That must be the understanding and conviction. On the contrary if you go and ask them about it, they will say Anti-Corruption is meant for a particular community, to hang persons of a particular community.

(SRI V. S. PATIL)

That is very bad. This goes to the root of the efficiency of the administration.

Sir, in one case to which I was referring, one officer was there, whose papers were attached, by this Department and some statements were recorded and with immediate effect, he was transferred from that place. The person concerned was an A.C. He came Sir, and what was the result. The Commissioner was transferred and that man was kept there only. What will be the effect of the administration. This is the way in which administration is being run and this Anti-Corruption Department is flouted by these persons who are occupying the front benches on the other side. It is really shameful. It is illegal, not only illegal, but it is ruining the administration that has come down to us from the British It is really ruining. It has ruined already. To quote one instance, why these people should have an Anti-Corruption to protect a particular community and to smash another community ?

This is the way in which our administration is being run and even if these instances are brought to the notice our friends on the other side, they will say 'Oh, these are ordinary things; they will go on. Why do you worry about it." This is the way in which the present administration is being run. That is why I say that the present administratiou or the present Council of Ministers are the most incompetent and most corrupt and that is why they do not deserve to hold the charge of protfolios or the Cabinet and there is one more chance to clear out by means of what is Kamaraj Plan. If that is applied, they will get out without any trouble, without any blemish on their part and they will be elevated to a supreme command of the nation. That is why I should like to suggest that in view of the emergency it is better that the present number if curtailed and I may say about five Ministers will be sufficient to run the administration efficiently rather than having this large number without anybody's co-operation, this integration, etc. That is why I should like to support the move taken by my friend Sri Sivappa and I request the Hononrable Minister to vacate the office as early as possible.

3-30 P.M.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಹಿರೇಮಠ (ಗಾಂಧಿನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ಮಾನ್ಯ ಸೋದರರಾದಂಥ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಇದು ಒಂದು ಪುಣ್ಯದಿವಸ ಅಂತ ಹೇಳಿದರು. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇದು ದೇಶಕ್ಕೆ ದುರ್ದೈವದ ದಿನ; ಶಾಂತಿ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲಕಿ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಶಾಂತಿ ಮೂಡಿಸುವಂಥ ಒಂದು ಅಪಾದನೆಯ ಅಪವಿತ್ರ ದಿನ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಸೋದರರಾದಂಥ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಒಂದೆರಡು ಶಬ್ದಗಳನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರು. ಪುಂಡರು, ಮಧಾಂಧರು ಎಂಬ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಇಂಥ ಶಬ್ದಗಳು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಬಾಯಿನಿಂದ ಬಂತಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿವೆಯೋ, ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ವಿರೋಧಪಕ್ಷಗಳು ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯ ಮಂಡನೆಯನ್ನು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ತೃಷ್ಣೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ;

ಅದರಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇತರೇ ಕಡೆ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಗತಿಯಾಯಿತೋ, ಅದೇ ಗತಿ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ನಮ್ಮ ಸಹೋದರರು ನಾವೇಕೆ ಹಿಂದುಳಿಯಬೇಕೆಂದು, ಇಲ್ಲಿನ ವಿರೋಧಪಕ್ಷಗಳೂ ಸಹ ಬಹಳ ಶಕ್ತಿವಂತರು ಎಂಬುದಾಗಿ ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರು ಮದ್ದು ಇಡುವುದನ್ನು ಕಲಿತಿರುತ್ತಾರೆ. ಮೂರುತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ, ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಆ ಮದ್ದನ್ನು ಇಡಲೇ ಬೇಕಂತೆ. ಹಾಗೆ ಇಡದೆ ಹೋದರೆ, ಅದು ರಾತ್ರಿ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ, "ಏಕೆ ಯಾರಿಗೂ ಇಡಲಿಲ್ಲ. ನೀನೇ ತಿನ್ನು, ಇಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮವರಿಗೆ ಮದ್ದು ಇಡು" ಎಂದು ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂತು ಪೀಡಿಸುತ್ತದಂತೆ. ಆಗ ಯತ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಆ ಮದ್ದನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಇಡುತ್ತಾರಂತೆ. ಅದರಂತೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷಗಳು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುವ ಒಂದು ಮದ್ದು ಕಲಿತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ದೊರೆಯದಿದ್ದಾಗ, ಯಾವ ಒಂದು ವಿಷಯವೂ ಸಿಗದಿದ್ದಾಗ, ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಇಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಇಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಮದ್ದಿನ ದೇವತೆ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೇ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಟೀಕಿಸುವುದು, ಸಭಾತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವುದು, ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯ ತರುವುದು, ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, "ನೀವು ಏಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ನೀವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದಿರಿ" ಎಂದು ಯಾರು ಕೇಳುತ್ತಾರೋ ಎಂಬಂಥ ಈ ಒಂದು ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ತಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಸರಕಾರ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಈ ವಿರೋಧಪಕ್ಷಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟ ಹಾಕಿ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಸರಕಾರ; ಇದು ಸಹಜ ಸಿದ್ಧವಾದ ರಾಜಕೀಯ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಮಹತ್ವ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಇದು ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಹೇಳುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಲಿ ನಾವು ಕೇಳೋಣ. ಅವರು ಮಾಡುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಲಿ, ಮಾಡಿದ್ದುಣ್ಣೋ ಮಹಾರಾಯ ಎಂದು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರೆ ಆಯಿತು ಎಂದು ಅಪ್ಪಟ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರಕಾರದ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ನೀತಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದವರ ಅಭಿಲಾಷ ಇದೆ; ಒಳ್ಳೆಯದು, ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಿ, ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೀಗೇ ಬೆಳಗಲೆಂದು ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಿಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಆಗುಹೋಗುಗಳನ್ನೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ, ಈ ವಿಶಾಲ ರಾಜಕೀಯ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ನೋಡಿ, ನ್ಯಾಯಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಮರ್ಶಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳು ತರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನೂರಾರು ಜಾತಿಗಳು, ನೂರಾರು ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ನೂರಾರು ಭಾಷೆ, ನೂರಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿದ್ದಂಥ ಈ ಒಂದು ಭರತಖಂಡವನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ, ಈ 16 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಲಿಷ್ಠ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಶ್ರೇಣಿಗೆ ಒಯ್ದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಕಾರಣವಿಷ್ಟೇ: ಈ ಪಕ್ಷದ ಒಂದು ಶಿಸ್ತು, ಸಂಯಮ, ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಹಿಮಾಲಯದಂತೆ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಯಾವ ಜನತೆ ಕೂಡ ಏನೂ ಮಾಡಲಾರದು, ಯಾವ ಪಕ್ಷವೂ ಕೂಡ ಏನೂ ಮಾಡಲಾರದು. ಇಂಥ ಒಂದು ಅದ್ಭುತ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವಂಥ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಗಳಿಸಿದೆ. ಈಗ ರಾಷ್ಟ್ರ ಮುಖಂಡರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷ ಸರಕಾರಗಳು ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಅನೇಕ ವಿಚಿತ್ರ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಂಥ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಮುಂದುವರಿದ ಉನ್ನತ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದಂಥ ಕೀರ್ತಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಬಲ್ಲವರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ.

[MR. SPEAKER in the Chair.]

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆದ ಬೇರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಶತಮಾನ ಪರ್ಯಂತರ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿವೆ. ನಮಲ್ಲಿ 16 ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು 16 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲೇ ಸಾಧಿಸಿರುವುದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಪವಾಡವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಿದೆ. ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಾಗ ಇದ್ದ ವಿಚಿತ್ರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾವ ಪಕ್ಷವೂ ಸರ್ಕಾರ ರಚಿಸಿದ್ದರೂ ಗಳಿಸಿದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು

(ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಹಿರೇಮಠ)

ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರ ಅಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲವಾಗಿ, ಹರಿದು ಹಂಚಿ ಹೋಗಿ ಅಧಃಪಾತಾಳಕ್ಕಿಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ವಿಚಾರ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯ ತಂದ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯ ಸೋದರಿಯರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಬರೀ ಗೊತ್ತಿರುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅಕ್ಷರಶಃ ಗೊತ್ತುಂಟು. ಆದರೂ ನಿರ್ಣಯ ಮಂಡಿಸಿರುವುದುಂಟು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನುಂಟು ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿದರೆ ''ಏನಕೇನ ಪ್ರಕಾರೇಣ ಪ್ರಸಿದ್ಧೋ ಪುರುಷೋಭವ'' ಎಂಬಂತೆ ಹೇಗಾದರೂ ಆಗಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು. ಪ್ರಚಾರವಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲದೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಹೇಳಲಿಕ್ಕುಂಟು. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಥೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಶಿವರಾಯ ಎಂಬಾತನಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಪತ್ನಿ ಇದ್ದಳು. ಆಕೆಗೆ 'ಸ' ಕಾರ ಉಚ್ಚಾರ ಮಾಡಲು ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆತ ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ. ಆಕೆಗೆ 'ಡ' ಕಾರ ಉಚ್ಚಾರ ಮಾಡಲು ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಬೇಸತ್ತು ಆತ ಮೂರನೆಯ ಲಗ್ನವಾದ. ಆಕೆಗೆ 'ಸ' ಕಾರ, 'ಡ' ಕಾರ, 'ರ' ಕಾರ ಮೂರೂ ಉಚ್ಚಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ...........

Sri D. PARAMESWARPPA.—Point of Order, Sir. I should like to know whether during the course of discussion stories could be cited ?

Mr. SPEAKER.—I would only mention this much. 20 minutes have been given to every Member; if they confine themselves to that time limit and tell stories I cannot prevent. (laughter.)

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಹಿರೇಮಠ.—ಒಮ್ಮೆ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ಅವರ ಮನೆಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಅವರು ಊಟ ಮಾಡಿ ಹೋಗುವವರೆಗೂ ಯಾರೂ ಮಾತನಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಪತ್ನಿಯರಿಗೆ ಶಿವರಾಯ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದ. ಎಲ್ಲರೂ ಊಟಕ್ಕೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು. ಅಡಿಗೆಯವನು ಊಟಕ್ಕೆ ಬಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಮೊದಲು ಪಾಯಸ ಬಡಿಸಿದ. ಅದರ ರುಚಿ ನೋಡಿ ಗಂಡ ಮಾತನಾಡಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟು ಆಕೆ 'ಚಾವಿಗೆ ಚಪ್ಪೆ, ಚಕ್ಕರೆ ಚಾಲದು' ಎಂದು ಬಿಟ್ಟಳು. ಅವಳು ಮಾತನಾಡಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಎರಡನೆಯವಳು ಮಾತಾಡಬೇಡ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ 'ಮಾತಾಯ ಬೇಯ' ಎಂದಳು. ಇವರಿಬ್ಬರನ್ನು ನೋಡಿ ಮೂರನೆಯವಳ ಸುಮ್ಮನಿರುತ್ತಾಳೆಯೇ? ಯಾರು ಮಾತಾಡಿದರೂ ನಾನು ಮಾತಾಡೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ 'ಯಾಯು ಮಾತಾಯ ನಾನೂ ತಾಯೆ' ಎಂದು ಬಿಟ್ಟಳು. ಇವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿ ಇವರು ಏನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇವರ ಭಾಷೆ ಯಾವುದು ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅವರು ಹಾಗೆಯೇ ಬೇರೆಯವರು ಯಾರಾದರೂ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವರು ಒಗಟಿನ ಮಾತು ಆಡುತ್ತಾರೆ, ಅದರ ಅರ್ಥ ಅವರಿಗೇ ಗೊತ್ತು ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗಂಡ ಹೇಳಿದ. ಇದರಂತೆಯೇ ಅವಿಶ್ವಾಸ ತಂದಿರುವಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸೋದರರಿಗೆ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯದ ಅರ್ಥ ಅವರಿಗೇ ಗೊತಾಗಬೇಕು...........

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲಿ ಯಾರು ಹೆಂಡತಿ, ಯಾರನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು (ದೀರ್ಘ ನಗು).

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಹಿರೇಮಠ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ವೇಳೆ ಹೋಯಿತು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಐದು ನಿಮಿಷ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯದ ಶೈಲಿ, ಅರ್ಥ, ಆಪಾದನೆ, ಮುಂತಾದ್ದೆಲ್ಲ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಒಗ್ಗಟಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ತಂದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯ ಭಸ್ಮಾಸುರನ ಉರಿಹಸ್ತ ಇದ್ದಂತೆ. ವಿಶೇಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಆಡಳಿತ ಅಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲವಿದ್ದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅದನ್ನು ಬಳಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಭಸ್ಮಾಸುರನಂತೆ, ವರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಶಂಕರನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆಯೇ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವ ತಮಾಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹಸ್ತವನ್ನು ಇಡ ಹೋದರೆ ಮೋಹಿನಿ ಭಸ್ಮಾಸುರನಂತೆ ಸ್ವನಾಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡಂತಾಗುತ್ತದೆ. ''ಉರಿ ಹಸ್ತವಿದೆ, ಸುಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟೇನು,'' ಎಂಬಂತೆ ಅವಿಶ್ವಾಸ ಠರಾವಿದೆ, ಉರುಳಿಸಿ ಬಿಟ್ಟೇನು ಎಂದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಅವಿಶ್ವಾಸದ ಉರಿ ಹಸ್ತದಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೇನೂ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಂದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನಷ್ಟವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಏನು ನಷ್ಟ ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದುದು. ಜನತೆಯ ವಿಶ್ವಾಸ ನಷ್ಟವಾಗಲು ಆಸ್ಪದವುಂಟು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ನಿರ್ಣಯ ತರಲು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕಾರಣಗಳಾದರೂ ಏನು ? ಖಾದಿಬೋರ್ಡ್, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್, ಶರಾವತಿ ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಲೂಟಿಯಾಗಿದೆ, ದುಂದು ಖರ್ಚಿದೆ, ಲಂಚ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಎನ್ನುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯವಹಾರಿಕ ವಿಚಾರಗಳು. ಈ ವಿಚಾರಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇರದೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಇವೆ. ಪರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇವೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಮೇಲೂ ಅವಿಶ್ವಾಸ ಮಂಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಏಣಿ ಹಾಕುವಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂತಹ ಆಗದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯದ ಮೂಲಕ ಕೈ ಹಾಕಬಹುದೇ ? ಇಂತಹ ಅರಳು ಮರಳು ಬುದ್ಧಿ ಮಾನ್ಯ ಸೋದರರಿಗೆ ಏಕೆ ಬಂತು ಎಂದು ನನಗೆ ಯೋಚನೆಯಾಗಿದೆ. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮಗಳಿದ್ದರೆ, ತಿದ್ದಲು ಬೇರೆ ದಾರಿಗಳಿವೆ. ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯದ ಮೂಲಕ ತಿದ್ದಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡಬಾರದು. ಇವರ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡಿರುವಂಥಾ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನನಗೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕಥೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಸ್ವಾಮಿ.

ಒಬ್ಬಾಕೆಗೆ ಇಬ್ಬರು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರು. ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಊರುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಲಗ್ನ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇಬ್ಬರೂ ಹುಟ್ಟು ಸೋಮಾರಿಗಳು ಸುದೈವದಿಂದ ಶ್ರೀಮಂತರ ಮನೆ ಸೇರಿದ್ದರು. ಒಮ್ಮೆ ಚಿಕ್ಕವಳು ತನ್ನ ಗಂಡನೊಂದಿಗೆ ಪಾರ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಪಾರಿಜಾತದ ಗಿಡದ ಕೆಳಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಗಾಳಿ ಬಂದು ಪಾರಿಜಾತದ ಹೂಗಳು ರಪರಪ ಎಂದು ಆಕೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದುವು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಆಕೆಯ ಗಂಡ ತಮಾಷೆಯಿಂದ ನಕ್ಕುಬಿಟ್ಟ. ಅವಳಿಗೆ ಸಿಟ್ಟು ಬಂದು, ಏನಿದು ರಪರಪ ಮೈಮೇಲೆ ಹೂವು ಬಿದ್ದರೂ ನೋವಾಯಿತೆ ಎಂದು ಕೇಳದೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೇಮ ಎಂಥಹುದು ? ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಬಾಳ್ವೆ ಮಾಡಲಾರೆ, ತೌರು ಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ಹೊರಟು ಹೋದಳು. ಹೋಗುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅಕ್ಕನ ಊರು ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅಕ್ಕನಿಗೂ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸಿ ಹೋಗೋಣವೆಂದು ಹೋದಳು. ಅಕ್ಕ ಏನು ಬಂದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಡೆದುದನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿಸಿದಳು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರ ಅಕ್ಕ ಅಯ್ಯೋ ನಿನ್ನದು ಎಷ್ಟೋ ಉತ್ತಮ ನನ್ನ ಗಂಡನ ವಿಚಾರ ಏನು ಹೇಳಲಿ ? ಮೊನ್ನೆ ರೊಟ್ಟಿ ಮಾಡು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮೂರು ರೊಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದೆ. ಹೇಗಿವೆಯೋ ನೋಡೋಣ ಎಂದು ಒಂದು ರೊಟ್ಟಿ ತಿಂದೆ. ರುಚಿಯಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಮತ್ತೊಂದನ್ನೂ ತಿಂದು ಒಂದು ಗಂಡನಿಗೆಂದು ತೆಗೆದಿಟ್ಟೆ. ಆತ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಾದರೂ ಬಾರದ್ದರಿಂದ ಹೊಟ್ಟೆ ಹಸಿಯಿತು. ಅದನ್ನು ತಿಂದು ಬಿಟ್ಟೆ. ಅವರು ಬಂದು ರೊಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದೆಯಾ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು ನಡೆದ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೇನೆ ತಿಂದರೇನಾಯ್ತು ಎಂದು ಬಿಡುವುದೇ ? ಮೂರು ರೊಟ್ಟಿ ತಿಂದಿದ್ದಿ, ಹೊಟ್ಟೆ ನೋಯುವುದಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ ನನ್ನ ಕಟುಕ ಗಂಡ. ಇಂತಹವರೊಂದಿಗೆ ನಾನೂ ಇರಲಾರೆ ನಡಿ ಎಂದು ತಂಗಿಯೊಂದಿಗೆ ತೌರುಮನೆಗೆ ಹೋದರು. ಅವರ ತಾಯಿಯ ಹತ್ತಿರ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ತಾಯಿಯು ಅಯ್ಯೋ ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿರಾ ನಿಮ್ಮ ಕಷ್ಟ ಎಷ್ಟೋ ಉತ್ತಮ, ನನ್ನ ಕಷ್ಟ ಏನು ಹೇಳಲಿ ಮೊನ್ನೆ ನಿಮ್ಮಪ್ಪ ಊಟಕ್ಕೆ ಕುಳಿತಾಗ ನೀರಿರಲಿಲ್ಲ ಬಾವಿಯಿಂದ ನೀರು ಸೇದಿಕೊಂಡು ಬಾ ಎಂದರು. ನೀರು ಸೇದಿ ತಂದೆ. ಭೇಷ್, ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಜಾಣೆ ಎಂದು ತೋಟದ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟರು. ನೀರು ಸೇದಿದೆಯಲ್ಲ, ಕೈ ನೋವಾಗಲಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಒಂದು ಮಾತನ್ನೂ ಅನ್ನಲಿಲ್ಲವಮ್ಮ. ನಿಮ್ಮಪ್ಪ ಕಟುಕ, ನನಗೂ ಬಾಳ್ವೆ ಸಾಕಾಗಿದೆ. ನಡೆಯಿರಿ ಹೋಗಿ ಹೊಳೆಗೆ ಹಾರಿಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಂದು ಮೂವರೂ ಹೋಗಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಂಡರು. ಯಮಧರ್ಮರಾಯನಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಿ ಕ್ಷುಲ್ಲಕವಾದ ಕಾರಣಗಳಿಗೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ತಿಗಣೆಗಳಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಮನುಷ್ಯರ ರಕ್ತ ಹೀರಿ ಜೀವಿಸಿ ಎಂದು ಶಾಪ ಕೊಟ್ಟ. ಅವರ ವಂಶವೇ ಈಗ ನಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ತಿಗಣೆಗಳು. ಇದರಂತೆ ಇಲ್ಲದ ಸಲ್ಲದ ಸಣ್ಣ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸೋದರರಿಗೆ ಬಹಳ ವಿನಯದಿಂದ ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕಾರಣ ಅವಿಶ್ವಾಸ ಸೂಚಕರು ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಂಡಿಸಿದರೋ ಹಾಗೆಯೇ ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯ ಲಕ್ಷಣವೆಂದು ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ''ಎಲ್ಲ ಬಲ್ಲವರಿಲ್ಲ ! ಬಲ್ಲವರು ಬಹಳಿಲ್ಲ ! ಬಲ್ಲಿದ್ದರಿದ್ದೂ ಬಲವಿಲ್ಲ ॥ ಅಡಳಿತ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇಲ್ಲ ಸರ್ವಜ್ಞ'' ಎಂದು ಸರ್ವಜ್ಞ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ, ತರುವವರು ಶಿಸ್ತು ಸಂಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಬಲ್ಲಿದರಾಗಬೇಕು, ಪಕ್ಷ ಬಲಯುತವಾಗಿರಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ತ್ಯಾಗ, ಸೇವೆಗಳ ತಳಹದಿ ಇರಬೇಕು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಆದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟಾರ್ಥ ತಾನೇ ನೆರವೇರುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಅಂತಹ ರೀತಿನೀತಿಗಳಿಲ್ಲ. ನುರಿತು ಯಶಸ್ವಿಗಳಾಗಿ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯ ತರುವುದಾದರೆ ತನ್ನಿರಿ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಂಡನಕಾರರಿಗೆ ವಿನಂತಿಸಿ ಈ ಠರಾವನ್ನು ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ, ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಸಾಲೆನ್ನ (ಮೂಡಬಿದ್ರಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯ ತಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅಂಥ ಉದ್ದೇಶ ಇಲ್ಲ. ಯಾವದೇ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯದ ಐಶ್ವರ್ಯ ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು ದೇಶದ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಗಳ ಟ್ರಸ್ಟಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಹಣ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾದರೆ ಹಣ ಸೂರೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಅಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನತೆಯ ತಿಳಿವಳಿಕೆಗೆ ತರಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಇದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಅವಿಶ್ವಾಸ ಠರಾವು ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ. ಪರ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸರಕಾರ ತಪ್ಪು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಏನೂ ಹೊಸದಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಣ್ಣ ವಿಷಯದ ಮೂಲಕ ಅಂದರೆ ಕೀಲರ್ ಪ್ರಕರಣದಿಂದಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಅಲ್ಲಾಡಿ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲವಾಯಿತು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಕೆಲವು ಘಟನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಜನರ ವತಿಯಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯಲು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಈ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯ ಮಂಡಿಸಿದ್ದೇವೆ ವಿನಾ ಬೇರೆ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಈ ಸರಕಾರ ಕೈಕೊಂಡಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ನಾಲ್ಕನೇ ಯೋಜನೆ ತಯಾರಾಗುವುದರಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಜನತೆಯ ಉತ್ಪಾದನಾ ಶಕ್ತಿ ಅಷ್ಟು ಮುಂದೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಜೀವನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆ ಮಿತಿ ಮೀರಿ ಏರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಸರಕಾರ ಏನು ಪ್ರಗತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಜನರ ಉತ್ಪಾದನಾ ಶಕ್ತಿ ಕುಂದಿಸಿದೆ. ಸರಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂದು ನಿರುದ್ಯೋಗ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಸಮಾಧಾನ ಶಾಂತಿ ಬೆಳದಿಲ್ಲ. ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ನಿತ್ಯ ಜೀವನ ಸಾಮಗ್ರಿ ಬೆಲೆಗಳು ಮಿತಿಮೀರಿ ಏರುತ್ತಿವೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ಸರಕಾರದ ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ಬಂಡವಾಳ ಶಾಹಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ, ಕಾಳಸಂತೆ, ಸರಕಾರಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು ಮತ್ತು ಲಂಚಕೋರತನ ವೆಂಬ ಒಂದು ಹೊಸ ರೀತಿಯ ಬಂಡವಾಳ ಶಾಹಿಯೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಹಣ ಸೂರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಡವರು ಹೆಚ್ಚು ಬಡವರೇ ಆಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಐಶ್ವರ್ಯವಂತರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಬೆಳೆಯುವ ಸಂಭವ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಬಹು ಸಂಖ್ಯೆ ಜನರು ಅಪಘಾತಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿ ನರಳಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಏನು ಮಾಡಿದೆ ? ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಂದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಗಂಡಾಂತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ? ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳ ಸಂಪುಟವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ವಿಷಯ ಏನಾಯಿತು ? ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ, ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ದೊರೆಯುವ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಇಂದು ನೀವು ಜನತೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಎಷ್ಟು ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಎಷ್ಟು ಜನ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟರಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ? ಇವರಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಇಲಾಖೆ ಹಂಚಿದ್ದೀರಿ ? ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಫೈಲುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ನೋಡುತ್ತರೆ ? ಇದಾಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟು ವಿವರ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಕು ? ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ 9 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರುವುದನ್ನು 8 ಜನಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಹಳ ಸುಗಮವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಗಂಡಾಂತರವಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಹ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ 8 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸುಗಮವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಬಹು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ 27 ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಕು ? ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಸವಲತ್ತು ಕೊಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು ? ಅನೇಕ ಸಲ ಕೆಲಸ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರಕಾರಿ ಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ್ಗೆ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ಕೇರಿಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಮಜೂರು ವಸತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಂದರ್ಶನ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಕಷ್ಟ ಸುಖ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಸರಕಾರದ ವಾಹನ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಹೋದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಪಕ್ಷದವರು ಹೊರತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಅಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲೇ ಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿ ಇರಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ನಿಮ್ಮನ್ನು

ಸುತ್ತುವರಿದು ಕೊಂಡಂಥ ಜನರ ಗುಂಪಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಕಲ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ, ಅಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಇತರ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಾಣುವ ಅವಕಾಶ ಕೂಡಾ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನೀವೇ ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಹಣಕಾಸಿನ ಖರ್ಚನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಸಮಾಧಾನವಿದೆಯೇ ಎಂದರೆ ಜವಾನನಿಂದ ಹಿಡಿದು ನಾನ್‌ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀಸರು, ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀಸರುಗಳವರೆಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಸಮಾಧಾನವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಡೆ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟ್ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ನಮಗಿಂತ ಜೂನಿಯರ್ಸ್‌ಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ನಮಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ವೇಕೆನ್ಸಿ ಉಂಟು ಆದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಟೂರ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆ ಭತ್ಯ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವೇಕೆ ಟೂರ್ ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ, ಹೀಗೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವಂತಹ ಕೆಲಸಗಾರರಾಗಿರುವಂತಹ ತಮ್ಮ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿ ಇದೆಯೇ? ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ 3-4 ತಿಂಗಳು ಸಂಬಳ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಕುಟುಂಬ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಲದಿರುವ ಸಂಬಳವೇ ತಿಂಗಳ ಬಾಕಿ ಆದರೆ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಪಾಪ ಯಾವ ರೀತಿ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕು? ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಅವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಬರಬೇಕು, ಸಂಬಳ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯೂಟೇಷನ್ ಹೋಗಬೇಕು. ಹೀಗಾದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಅವರಿಗೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ? ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

4-00 P.M.

ಇನ್ನು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡು ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಆಗಲೇ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದರು. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಆಗುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಕೈಕೆಳಗಿರತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸ್ಪಷ್ಟ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಹೊರಗಿಡದೆ, ನೀವೇ ಅದರ ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸದೇ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುತ್ತೀರಿ ಎಂದಮೇಲೆ ಎರಡು ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ಸಣ್ಣ ವಿಚಾರವೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಂತೆಯೇ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೋ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಇವೆ. ಅವುಗಳ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಇನ್ನೂ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ, ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗೂ ಇಲ್ಲ.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair.]

ಇನ್ನು ಪಾನನಿರೋಧ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ, ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿದೆಯೋ ನಮಗಂತೂ ಅನುಮಾನವಾಗಿದೆ.

ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗೌರವಯುತವಾದ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಏನು ಅಪಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪಾನನಿರೋಧದ ನೀತಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಸಾವಿರಾರು ಜನರಿಗೆ ನೀವು ಇನ್ನೂ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಚಿಲ್ಲರೆ ಮಾರಲಿಕ್ಕೆ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಉಂಟು, ನೀರಾ ಪಾನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೆಲ್ಲದ ಸೊಸೈಟಿ ಇದೆ, ಇವತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ಆ ಸೊಸೈಟಿ ಗೋಡೌನ್ ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಸಾಲ ಏನಾಯಿತು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ಏನು ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಉಂಟು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ವಿಚಾರಣಾ ಕಮಿಟಿಯವರು ಬಂದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪುತ್ತೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬೆಲ್ಲದ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಣೆ ಕಮಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಮಾತ್ರ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬೆಲ್ಲ ಬರಲಿಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಬೆಲ್ಲ ಮಾರಲಿಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲ, ಈ ರೀತಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪುತ್ತೂರಿನ ಬಾರ್ ಎಸೋಸಿಯೇಶನಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಸಹ ಒಬ್ಬ ಡೈರೆಕ್ಟರನಾಗಿದ್ದೆ. ನನಗೆ ಇದರವ್ಯವಹಾರ ತಿಳಿದಿದೆ. ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರೇ ಸ್ವತಃ ಹೋಗಿ ಒಂದು ನೀರಾ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಬಂದುಮಾಡಿಸಿ ಕಳ್ಳಮಾರಾಟದವರ ಮೇಲೆ ನಡೆಸಿದ ಕೇಸು ಇದೆ, ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಯಿತು? ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬೇರೆಕಡೆಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದು ಉಂಟು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಯಾವ

(ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಸಾಲೆನ್ನ)

ರೀತಿ ನಿಮ್ಮ ಪಾನನಿರೋಧ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಿಮಗೆ ಬರುವ ಆದಾಯವನ್ನೂ ಕೂಡ ಅವರು ಅಪಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದರ ಬದಲು ನ್ಯಾಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದಲ್ಲಾ—ಲಿಕ್ಕರ್, ಬ್ರಾಂದಿ ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ನೀವು ಇದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ಶೇಂದಿಗಾದರೂ ಪ್ರೊಹಿಬಿಶನ್ ವಿನಾಯಿತಿಗೊಳಿಸಿ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕವರು ಕಳ್ಳತನದಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ನ್ಯಾಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನೀರಾವರಿ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಬೇರೆಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳ ಮೂಲಕ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಮೂಲಕ ಹಂಚುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯವು ಜನರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಇದನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದೇ ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ವಹಿಸಿ ನ್ಯಾಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಕಡೆ ಸಣ್ಣಸಣ್ಣ ಕಾಲುವೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಸಣ್ಣ ಕಾಲುವೆಗಳ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡದೆ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಬಂಜರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿ ಇದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಫಲದಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಅಕ್ಕಿ ವಿಚಾರ, ಹ್ಯಾಂಡ್ ಪೌಂಡ್ ರೈಸ್ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕುಟ್ಟಿದ ಅಕ್ಕಿ ಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಗ್ರಾಂಟ್ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಲ್ಲುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅಕ್ಕಿ ಯೋಚಿಸಿದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲ, ಇದೇ ರೀತಿ ಎಣ್ಣೆ ತೆಗೆಯುವ ಗಾಣ ಇದೆ, ಚರ್ಮ ಹದ ಮಾಡುವುದಿದೆ, ಕೈ ತಯಾರಿಕೆ ಕಾಗದ ಮಿಲ್ ಇದೆ. ಸರಕಾರದ ಹಣ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಚರ್ಮ ಇಲ್ಲ, ಕಾಗದ ಇಲ್ಲ, ಎಣ್ಣೆ ತೆಗೆಯುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ಇಷ್ಟುಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಚರ್ಮ ಸುಲಿಯುವ ಕೇಂದ್ರವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೆ ಧನದಿಂದಲೇ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೇ ಒಂದೆರಡು ಇವೆ. ಆದರೆ ಬರಿ ಬೋರ್ಡು ಮಾತ್ರ ಇದೆಯೇ ಹೊರತು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವೇನೂ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಹರಿಜನರ ಗಿರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯೇ ಇದೆ. ಕೇವಲ ಗಾಂಧಿಭಕ್ತನಾಗಿ, ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ, ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದು, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ವ್ಯಾಸಂಗವನ್ನು ತೊರೆದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಂಥ ಒಬ್ಬ ಹರಿಜನ ವ್ಯಕ್ತಿ ಈ ದಿವಸ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಅಲೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಹುಚ್ಚನಂತೆ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಒಂದುಕಡೆ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಇತರ ಜಾತಿಗಳವರು ಗಂಡ, ಹೆಂಡತಿ ಇಬ್ಬರೂ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ ಇಲ್ಲವೇ ದೊಡ್ಡ ಸರಕಾರದ ಮಂಡಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಏನು ಹೇಳೋಣ? ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಕಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹರಿಜನರ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಾಲೋನಿ ಇದೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಗಿರಿಜನ ವ್ಯವಸಾಯ ಕಾಲೋನಿಗಳಿವೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The time is up.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, the Speaker has been pleased to say that time is divided between the Opposition and the Ruling Party in the proportion of 50 : 50. There is normally a limit of 20 minutes. But if any Hon'ble Member takes more time that time may be deducted and set off against the total time given to this side of the House.

ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಸಾಲೆನ್ನ.—ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಕಾಲೋನಿಗಳು ಎರಡು ಇವೆ ಆದರೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳಿವೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದೂ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಪುತ್ತೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈಬಿನ ಕಾಲೋನಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ 20 ಕೋಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅವು ಈಗ ಒಂದೂ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವೂ ಸತ್ತುಹೋಗಿವೆ. ಅವರನ್ನು ಇಂದು ಕೇಳತಕ್ಕವರೇ ಇಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಅವರು ಪಾಸ್‌ಮಾಡಿದ ನಿರ್ಣಯಗಳಿಗೊಂದಕ್ಕೂ ಸರ್ಕಾರ ಬೆಲೆ ಕೊಡದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅವರೆಲ್ಲರೂ

ಸರಕಾರದ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ಅವರ ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ ಅವರು ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಘಟನಾತ್ಮಕದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಬೋರ್ಡು ಸ್ಥಾಪಿತವಾಯಿತು. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಇದನ್ನು ಏನೋ ಕೇವಲ ಇದೂ ಸಹಾ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಚಿಕ್ಕ ಇಲಾಖೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಶುದ್ಧ ತಪ್ಪು ಮತ್ತು ಹಾಗೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ದ್ರೋಹ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ, ಹರಿಜನ, ಗಿರಿಜನ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ಜನರ ಸುಧಾರಣೆ ಘಟನಾಬದ್ಧವೆಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಯಬಾರದು.

ಇನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ಅನೇಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಔಷಧಿಗಳಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಡ್‌ವೈಫುಗಳಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿದ್ದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಇವನ್ನಾದರೂ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ ಇಂಥ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದರೇನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಜನತೆ ಕಂಗೆಟ್ಟಿದೆ, ಭವಿಷ್ಯದ ಕುರಿತು ಅನುಮಾನದಲ್ಲಿದೆ, ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡಲೇ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದು ಉತ್ತಮ. ನಾಳೆ ನಾವೇನೂ ಇವರನ್ನು ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಫೀಟ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರೇ ಪುನಃ ಜನತೆಯ ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿಸಿ ಬರಲಿ. ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†Sri M. SRINIVASA NAIK (Mangalore-I).—Sir, rise to oppose the no-confidence motion moved by the Members of the Opposition against the Government and against the Council of Ministers.

Sir, I have heard with rapt attention to the speech made by the Leader of the Opposition for nearly one hour. I do not think that he has made out any case. What he has been saying to-day were stated on the floor of this House by him and his colleagues six months ago and he knows very well that all the points that he raised on that occasion were replied to by the Government and the Chief Minister and the motion moved by them was thrown out Now again, they have tried to bring up this motion. I dont know with what object. I could see that the only objective that may be possibly there, is that this session is carried on till the 14th. For whatever reason, I do not know. I cannot attribute any reason to that. I could also say that they have wasted about 3,200 of the rate-payers' money which otherwise could have been usefully used to see that certain Bills that are before this House...

Sri K. LAKKAPPA.—I rise to a point of order. Is it in order for the Hon'ble Member to say that we have wasted the money and will the Hon'ble withdraw that word ?

Sri M. SRINIVASA NAIK.—I am entitled to say what I feel about it.

Sri K. LAKKAPPA.—The word 'wasted' that was used may kindly be ordered to bee xpunged.

Sri G. V. GOWDA.—We have a constitutional guarantee: if supposing the members feel that they have no confidence in the Government, it is a constitutional right to move a vote of no confidence.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—He says, money is wasted. It is a constitutional guarantee to the Members.

Sri G. V. GOWDA.—My Hon'ble friend wants to make out that the Hon'ble Members of the Opposition are wasting the money to the extent of Rs. 3,200 by moving this sort of a motion. Is it proper on his part to make such an allegation when there is a constitutional guarantee given to us

Mr. DEPUTY SPEAKER.—One thing I wish to tell the Hon'ble Members is that all the discussions in this House are taken to be serious and that no Hon'ble Member, as such, tries to waste the time of this House. If that is the view that the Members take it is wrong. But he is entitled to take the view that no confidence motion will be of no avail. It is his opinion, but so far as to say that the money is wasted, if something is discussed here in this House, is not proper.

Sri M. SRINIVASA NAIK.—What I wanted to say is that last time when the Opposition Members moved a no confidence motion against the Government they had a catalogue of points, 10 or 12. This time there is bankruptcy of any points to be raised, because no points have been raised. It only says that this House has no confidence against the Council of Ministers; I do not know why this time they have not enumerated any points, most probably they did it in a hurry or they had no time to indicate on what points they attack the Government. I have heard the Leader of the Opposition. He has talked about Sharavathi. What is the difficulty about Sharavathi. (Interruption from Sri Revanasiddappa). I would request you to see that I am allowed to speak without any interruption, because we have allowed them to speak uninterruptedly.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—He is compelling me to raise a point of order. It is the power of the Chair whether to allow any member to speak uninterruptedly or not. He says that they have allowed us to speak uninterruptedly. He takes away the powers of the Chair. It is the Chair that has allowed us to transact business without any disturbance. Let him appeal to the Chair not to be interrupted.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Hon'ble Member heard wrong words. He was requesting the Chair to allow him to speak uninterruptedly. There is no point of order.

Sri M. SRINIVASA NAIK.—The Opposition seems to take the responsibility upon themselves to represent the people of the State, but I should say that the people of this State has already given their verdict that they have confidence in the Congress Party and the Congress Party....

Sri S. GOPALA GOWDA.—May I know the percentage of votes obtained by them?

Sri M. SRINIVASA NAIK.—There is no substance to support their claim. I think members are losing their temper and they want to disturb me because I want to show to the people of the State that the Congress Party do mean business and that they do represent the will of the people and that the pledge given to them at the time of election when we are sent to office we have been duly discharging in their interests. The Opposition have tried to raise a point. If I say out of ignorance they might raise an objection; I should say that they have not tried to get correct information or they do not like to get correct statistics before they raise any point in attacking the Government. Speaking about Sharavathi, some files have gone to the Advocate General; some files are in the court; some files in the Law Department. They are collected before any enquiry could be held, before the Chief

Minister can decide on the matter. When the Chief Minister has convincingly said......

Sri C. J. MUCKANNAPPA.--It is the Chief Minister's statement that the files are missing.

Sri M. SRINIVASA NAIK.—My regret is not because they have moved a no confidence motion but because they have not taken care to study the matter fully well. If the people of the State are wise enough to judge what the Opposition has been trying to say-because tomorrow morning it will all come in the papers-they will know what they have said about Government; they have said nothing. About Sharavathi, the same old repetition; it is only repetition of the old stunt played by the Opposition and most probably.....

Sri K. LAKKAPPA.—On a point of order. He is using the word 'stunt'; I want to know whether it is parliamentary or unparliamentary.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—'Stunt' is not an unparliamentary word.

Sri M. SRINIVASA NAIK.—When the Opposition move a no confidence motion elsewhere they may be sufficient cause for them, but I should say that there is no such cause for a motion of no confidence to be moved against the Council of Ministers of this Government because this Government has been discharging its duties very ably and I should say that the points made out by the Opposition are not based on any statistics or facts and it is only a repetition of the old thing that was said when they moved the first no confidence motion against the Government, which has been thrown out by this House.

The Leader of the Opposition has referred to 'Tulabhara'. What is wrong in setting a target? The Sponsors of 'Tulabhara' said 'We want to weigh the Chief Minister with gold. Please see that sufficient quantity of gold is collected. It speaks of the popularity of the Chief Minister. It is necessary that the sponsors should have a target. They cannot say that he weighs 10 maunds of gold. It should be against a target. What the sponsors have done, is they have set a target. They said "The Chief Minister who is a very popular figure in the whole of the State, especially in those parts, is going to be weighed against gold. Please see that sufficient quantity of gold is made available." We cannot attach much importance to the incidental expenditure that might have been incurred in collecting this gold which has been very necessary and vital for the defence of our country.

To-day, every one of us are committed to the defence of our country. Those who have given gold are fully aware of the donations that they have made will be for the defence of our country and we shall not question the integrity or their desire to give gold for the defence of the nation against Chinese aggression.

4-30 P.M.

Then, reference was made to the Electricity Board. What has the Electricity Board done? They have floated a big loan to purchase certain materials from overseas. The money had to remain idle until

(SRI M. SRINIVASA NAIK)

the goods are received in India. So, they have invested the money in the bank. And, which are the banks in which they have invested ? They have invested the money with the banks which have given them money. Sir, is it not fair to invest the money in the banks which have given them loan ? We must understand the position before accusing the bank or the Board. I would say that a little painstaking on the part of the Members on the opposition will prove that the Board has taken a very wise decision. Because the money could not be kept in the bank idle, it is invested only as a short deposit. It is not permanently kept in the bank. It is only for some time only till goods are received and the bills will have to be paid. Sir, the two Members of the Board to whom the Leader of the Opposition referred to are people with vast experience and influence and their service is required by the Board. So, we shall not question their appointment as members. It would be sufficient to say that the Electricity Board has not committed any mistake. If the Hon'ble Members on the opposition have a little patience to see and go through the matter and consult the Deputy Minister concerned, they will find out that there is no substance absolutely about the charges levelled against the Government as far as the Electricity Board is concerned.

Sir, my friends on the opposite have used the name of Mahatma Gandhi on more than one occasion. The Leader of the Opposition used it for one dozen times and Sri Gopal Salenna used it half-a-dozen times. I think that by using the name of Mahatma Gandhi they could arouse the sympathy of the public. But, people are wise enough to distinguish what is good and bad and because they have used the name of Mahatma Gandhi, it cannot be taken that everything they have said is correct and gospel truth.

(*Interruption.*)

Sir, they are disturbing me and I may be given some more time if my time is taken away by this.

Sir, the Leader of the Opposition was trying to attack the Education Department. I do not know what wrong has been done by the Education Ministry. They have given freeships in the secondary schools for students whose parents' income is below Rs. 2,400 per year. Sir, we are committed only to give primary education. This Government, our Government, Mysore Government, for the first time in the whole country has given this concession to the students of the secondary schools. That shows, at least 98 per cent of the children in this State are to-day getting freeship in the secondary schools. So, to that extent we have made a big progress. Not only this, we have given the triple benefit to the teachers which no other State has given. This is certainly a matter to congratulate the Education Ministry of this State for having done such a laudable deed.

Sir, my friends on the opposite had something to say about the Finance Minister. He has been most judicial and he has done his job

freely. We know that in these times of stress and strain how onerous it isto hold the financial port-folio. It is the ability of the Finance Minister that has helped him and given him strength to discharge the onerous duty that is entrusted to him. When taxes are to be collected, it has to be collected with sympathy and those who pay should not be made to feel that they are made to pay through their nose. They should be made to feel that they are paying through-will and freely. That is why, the Finance Minister, whenever he goes on tour, is good enough to contact all Business House and Chambers of Commerce and try to explain to them the policy of the Government in regard to taxes. At the higher level also the Prime Minister has accepted to address the Chambers of Commerce of India and it is not a new thing that our Finance Minister has done for the first time in this country.

About food prices, Sir, our friends on the opposite had tosay something. If I use the word 'ignorance' they may object; so, I would not use that word. Sir, now, rice is being sold at a lower rate than what it was at this time last year. The production in the country is going up. The farmers are happy and pleased because the crops this year is plentiful. The Agricultural Department has done its best to give the farmers proper advise to see that proper crops are raised. I have seen many agriculturists and they say that they were saying all these years that crops were bad but this year due to the various help given by Government, the crops are very good this time. The Agricultural Ministry has to be congratulated for the very good work turned out in the development of agriculture in the State.

My friend Sri Salenna referred to the shortage of doctors in the State. Perhaps he has forgotten the short-notice question which was discussed here on the other day. To his satisfaction the Minister for Health informed him that the Government have called for applications and appointments are going to be made through the Public Service Commission. Things have moved so far that by this time, they might have been appointed. Anyway, it is wrong on his part to raise that issue at this time, when a no-confidence motion is under discussion. To raise that point is so irrelevant, and it is absolutely wrong and has no bearing on the present issue before Government. The points to be made out in a discussion of this kind should be such that the Goverment should have nothing to say against them. They must bow down and say "Thank you for bringing such good points to our notice". What does it matter to the Opposition if this set of Ministers quit office. Again some Congress Ministers will adorn the treasury benches. How far would it help the Opposition. It will not help them to be installed on this side. We Congressmen are a well-knit body, disciplined body and whoever adorns the treasury benches will have our full backing.

My friend the Leader of the Opposition referred to the size of the ministry. What does it matter if the ministry is 27 or even 30. It is the intention of the Government to see that the work of the Government is carried on smoothly and efficiently. If the Chief Minister as the Leader of the House feels that he requires 27 ministers to discharge his

(SRI M. SRINIVASA NAIK)

duties in Government, it is his look out. We are not here to say: 'you carry on the Government with 8 Ministers'. We on this side or the Members on the other side are concerned with the efficient working of the Government. It is the execution of the plans and good work by Government that would benefit the people. If the Chief Minister feels that he should have 27 Members in the Council of Ministers to discharge their duties efficiently and expeditiously, to see that the promises given to the voters are fulfilled before we go to the polls in 1967, it is his look-out. There is nothing for us to say. Tomorrow, if the size of the cabinet is reduced, the Opposition Members would say that there is lethargy in the Government, each Minister is saddled with half-a-dozen portfolio and that files do not move. After all, if the Opposition wants to give a bad name, they would do it in any way. Any stick is good enough to beat. Before we criticise the Government we should know whether we should do it and by doing it any purpose would be served and any benefit would accrue to the people. By having brought a no-confidence motion of this type, they are not serving the cause of the people. I should say, as I said earlier, we should not do anything which would result in waste of public funds. I would have appreciated the no-confidence motion moved by my friend if Members of the Opposition had said 'We are not going to receive our D A. for to day and to-morrow'. I would have said that they have done it in public interest but now I have a right to say that they are wasting public funds. No useful purpose had been served by sending a motion of this type because no case has been made out against the Government or against any department of Government. I wanted to reply to every point raised by the Leader of the Opposition but....

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Hon'ble Member cannot possibly reply to all points within the time at his disposal. Already his time is up. He must close now.

Sri M. SRINIVASA NAIK.—I will sit down, Sir, with a happy heart.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ದೇವ್ (ಗುಬ್ಬಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಟೀಕೆಗಿಂತ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾದ ಸಲಹೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯ ಎಂದರೆ ಈ ಸಲದ್ದು ಈಗ ಏತಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ? ಇದಕ್ಕೂ ಹಿಂದಿನದಕ್ಕೂ ಏನಾದರೂ ಸಂಬಂಧವಿದೆಯೇ? ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನು? ಎಂದು ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಹಿಂದಿನ ಸಲಕ್ಕಿಂತ ಈಸಲ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪೂರ್ತಿ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನೆಹರೂರವರು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಪುಡಿನ್ ಸರ್ಕಾರವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಬ್ರಿಟಿಷರು ನಮ್ಮ ದೇಶದಿಂದ ಆಚೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ನೆಹರೂ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ರೀತಿ ಇನ್ನೂ ಹದೆಗೆಟ್ಟಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ. ಅಂದರೆ ಟೀಕೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಎರಡನೇಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಪರವಾಗಿ ನಿಂತಿರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿದೆ. ಇನೊಂದು ಏನೆಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಏನೆಂದರೆ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಮುಂದುವರೆದಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ

ವಾಗಿದೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ವಿಫಲತೆಯಿಂದ ಅವನತಿಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾಮರಾಜ್ ಪ್ಲಾನ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಸ್ಟೇಟಿನಲ್ಲಾಗಲೀ ಹೀಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ವಿಳಂಬ ಮಾಡಿ ಕಾಲ ತಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವಂತಿಲ್ಲ. ಆ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಮುಂದಾಳತ್ವ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಾಯದೆ ಇರುವ ಸತ್ತ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವೇ ಹೊರತು ನಿಜವಾದ ಪ್ರತಿಭೆ ತೇಜಸ್ಸು ಒಂದೂ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಕಾರಣವೇನು ? ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಎಂದರೆ ಏನು ಎನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ ? ನಿಜವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದರೆ ಶಕ್ತಿ ಕೇಂದ್ರ. ಶಕ್ತಿ ಕೇಂದ್ರ ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ ಇದರಲ್ಲಿ. ಒಂದು ಮಾತನ್ನು Resources and Econome Committey ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂತ್ರಿತ್ವವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಾವೆ ಎಂದು. Policy Matter ಅನ್ವಯವಾಗಿದೆಯೇ, ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ I.C.S. ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಆಡಳಿತ ಏನು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿಯೂ ಕೈ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಪುಂಸಕ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Hon'ble Member on this side or on the other side have to be respected and such terms should not be used while referring to Members.

Sri V. M. DEO.—I would like to correct myself if the Chair could point out the word to which objection is taken.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—ಕೂತಿದ್ದಾವೆ does not look nice. It is not the proper word to refer to any member, either on this or the other side. The Hon'ble Member should use terms of respect whenever he speaks of individuals or groups of individuals.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ದೇವ್.—ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನು ? ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ವಿಷಾದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳ ಒಂದು ಶಕ್ತಿ ಕೇಂದ್ರ. ಧ್ಯೇಯದ ಪಾಲಸಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಶನ್ ಮಾಡುವಾಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಳ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಅದು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಧ್ಯೇಯದ ಅರಿವಿಲ್ಲದೆ Administration ಸರ್ವಸ್ವ ಎಂದು ತಿಳಿದಿರುವುದರಿಂದ ಸಾಯದಂತೆ ಇರೋ ಸತ್ತ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಳ ಇದು ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲು ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಸರಕಾರದ ಪಾಲಸಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಎಂದರೆ ಏನು ಎಂಬುದು ತಿಳಿದಿರುವವರು ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ತೀರ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಳ ರಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನ್‌ಚಾರಿಟೆಬಲ್ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತತ್ವ ಬಾಹಿರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ 19-3-1962ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದರು. "ನಾನು ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವುದು ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಅವನತಿಗೊಳಿಸಲು ಎಂದು." ಇಂಥವರು ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವುದು ಅಂಥವರನ್ನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ತಾತ್ವಿಕ ವ್ಯಭಿಚಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ರಾಮರಾಯರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅವರಲ್ಲಿ ಜನತೆಯಿಂದ ದೂರವಿರುವ ಮಡಿವಂತಿಕೆ ಇದೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ನೇಮಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಮ್ಯುನಲ್ ಆಂಗಲ್ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜಾತ್ಯಾತೀತ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದ ಪಾಲಸಿ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಶಕ್ತಿ ಕೇಂದ್ರ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ತತ್ವ ಬಿಟ್ಟು ನಡೆದುಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ತತ್ವಜ್ಞಾನ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಇಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಓದಿ ಓದಿ ಕೆಟ್ಟ ಕೂಚು ಭಟ್ಟ ಎಂಬಂತೆ ಆಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರಪಿತನಿಗೆ ಅಪಚಾರ ಮಾಡುವ ಕಾಯಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರಬೇಕಾದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಇಂದು ನಿಮಗೆ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಜನತೆಯನ್ನು ಬಂಧನ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಏಟು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಹದಗೆಟ್ಟಿವೆ. ಯಾವ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೂ ಕೂಡ ವ್ಯಭಿಚಾರ ನಡೆದಿದೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ವ್ಯಭಿಚಾರ ಆ ಕಡೆ ಇದೆಯೋ ಈ ಕಡೆ ಇದಿಯೋ ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ದೇವ್.—ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಇದರೊಳಗೆ ಕೆಲವರು ಇದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ ಕೆಲವರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಅರಸು ಅವರು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—While Sri Deo was speaking of the word 'ವ್ಯಭಿಚಾರ' he referred to it in a general way in the country. But, Sri Muckannappa is not right in trying to apply it either to this Side or to that Side. He should not try to apply those words to any section of this House. He is entirely wrong, and he must withdraw.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, I have not mentioned anything when I heard the word 'ವ್ಯಭಿಚಾರ'. I was under the impression that he was referring to something else. Without any intention, without any motive, I interrupted.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—In that case, it is allright.

Sri V. S. PATIL.—I just heard 'ವ್ಯಭಿಚಾರ'. Is it a parliamentary word?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—If Sri Patil says that prostitution has increased, there is nothing unparliamentary, but if that word is used with a bad motive, it is unparliamentary.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ದೇವ್.—ನನಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸ್ನೇಹ ಇದೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಹಿರಿದಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಅಡ್ಡ ದಾರಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪೆಟ್ಟು ಬೀಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಮಂತರು ಕೆರೆ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನನಗೆ ರಿಲಾಯಬಲ್ ಸೋರ್ಸ್‌ದಿಂದ ಇನ್‌ಫರ್‌ಮೇಶನ್ ಗೊತ್ತು ಇರುವ ಹಾಗೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಂಡು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ 25 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರು ಬಹಳ ದುಡ್ಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಎಕ್ಸಪ್ಲನೇಷನ್ ಕೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಇಂಥ ಅನ್ಯಾಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಅಪಾಲಜಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಅದು ತೀರಾ ಸುಳ್ಳು. ಇಂಥ ಗಾಳಿ ಸಮಾಚಾರಕ್ಕೆ ಕಿವಿ ಕೊಡಬೇಡಿ. ಇಂಥ ಗಾಳಿ ಸಮಾಚಾರ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಿ.

Sri V. S. PATIL.—On a point of order, Sir. When there are three or four cabinet ministers present in this House, is it proper for them to leave their proper place and sit anywhere and speak? The whole front bench is vacant. Is it due to the fact that they are afraid of the Kamaraj Plan or of the attack from this side?

5-00 P.M.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—There is no point of order.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ದೇವ್.—ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅರಸ್ ಅವರು ಈಗಲಾದರೂ ಅರಿವಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಇನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ಜನರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಚಯ್ಯನವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಅವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದದೇ ಇರುವುದೇ ಇಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಐಡಿಯಾಸ್ ಇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರ ಅವರು ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡರು: ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಶೇಕಡ 60 ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು

ಮೀಸಲು ಇಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಅವರೂ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

[MR. SPEAKER in the Chair.]

ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಎಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಐ ಸಿ ಎಸ್, ಐ ಎ ಎಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಾಮೂಹಿಕ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತದೆಯೇ ಮತ್ತು ಜನತೆಯ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ, ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಆಡಳಿತ ರಂಗ. ಇಂತಹ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ತಾತ್ವಿಕವಾದ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಜಯಪ್ರದವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗಬಹುದು.

ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾರಿಯೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಆಗಿಂದಾಗ್ಯೆ ಸೂಕ್ತ ಕಂಡ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಗೆಹರಿಸಲು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ರಿಸೋರ್ಸ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಎಕಾನಮಿ ಕಮಿಟಿಯವರೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೂ Let us not change horses in the midstream ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ. ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ನಮಗೆ ಈಗ ಒಂದು ಗಂಡಾಂತರ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ರಾಷ್ಟ್ರ ವಿಭಜನಾ ಶಕ್ತಿಗಳು ಮದರಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಚೈನಾದವರು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಪಾಕೀಸ್ಥಾನದವರು ಹೆದರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವೇನು ? ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಇವತ್ತು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗಂಡಾಂತರದ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಲೇಬೇಕು. ಗಂಡಾಂತರ ಜೈಸುವ ನಾಯಕತ್ವ ಮೂಲಭೂತವಾದ ತಾತ್ವಿಕವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿಯಾಗದಂತೆ ಜನತೆಗೆ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುವಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಮುಂದೆಯೇ ಹೇಳಿದ ಆಡಳಿತ ಬದಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾದರೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಜನತೆಗೆ ಅದರಿಂದ ಸಾಮೂಹಿಕ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಶಾಸನ ಸಭೆಯವರು ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬ ಈ ಸಭೆಯ ನಡೆವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನಾವಿಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಸೇರುತ್ತೇವೆಯೋ ಅಷ್ಟು ದಿವಸ ಹೊರಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Example is better than precept.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ದೇವ್.—ಇದು ಒಂದು ತಾತ್ವಿಕವಾದ ಭಾವನೆ ಏನೆಂದರೆ ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸತ್ಯಸಂಗತಿ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಜನ ಅಪೇಕ್ಷೆಪಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಖಾಸಗಿ ಜನರಿಗೆ ಸೇರದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗನುಗುಣವಾದುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ವರದಿ ಮಾಡುವುದು ಸಹಜ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ನೆಹರು, ಮೆನನ್‌ರ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಬರದಾಗ ಜನತೆ ಹಲ್ಲೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಸರಿಯೆ ? ಅದೇ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ವರ್ಕಿಂಗ್ ಜರ್ನಲಿಸ್ಟ್ಸ್ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಇಳಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ : It is leading to the prostitution of the pen ಎಂದು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟರ್ ಎರಡರಲ್ಲೂ ನಾವು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಇಷ್ಟೇ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಜನತಾದೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯದೃಷ್ಟಿ ಲೇಖಕನ ಕೆಟ್ಟ ಪಾಡನ್ನು ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member is developing a good point, but not relevant to the debate now.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ದೇವ್.—ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಇನ್ನೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವೇನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ? ಇಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿ ಜನತೆಗೆ ತಿಳಿಯಲೆಂದು ಈ ಸಭೆ ಇದೆ.

Mr. SPEAKER.—It is a very appreciable point. But how does it come under the no-confidence motion which is now before the House ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ದೇವ್.—ವಿಶ್ವಾಸ ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ. ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಇದುವರೆಗೂ ಆಗದೇ ಇರುವುದು ನಮ್ಮ ದುರ್ದೈವ. ಅದು ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಮಾಡಿದೆ, ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಎಂದರೆ ಏನು ? ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಆಫ್ ಟೆನ್ಯೂರ್ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಕನ್‌ಸಾಲಿಡೇಷನ್ ಆಫ್ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಫಲಿತಾಂಶ, ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರೋತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ. ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ಎಸ್ಟೇಟುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಕಾಫಿ ಎಸ್ಟೇಟುಗಳೆಲ್ಲಾ ಪಾಪರ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರು ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವುಗಳೆಲ್ಲಾ ನಶಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ.

ಇನ್ನು ಆಡಳಿತ ಹೇಗೆ ಜೋಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಪಂಚಾಯ್ತಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು, ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಆಫೀಸರು ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಇವುಗಳಿಂದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಒಬ್ಬರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಅದರಿಂದ ಎಂದಿಗೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಜ, ಚಿಟ್ಟ ಜೇನಿನಿಂದ ಕಮಲದಲ್ಲಿ ಮಧುವನ್ನು ಶೇಕರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಜ್ಜೇನೇ ಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಜೇನಿನ ಮುಳ್ಳು ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ಯಾವುದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಜನಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಡತನದ ಒಂದು ಭಯಂಕರವಾದ ದಾರುಣವಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಾಗ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇಂತಹ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಪದೇ ಪದೇ ತರದೇ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಲೋಪ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುವುದಲ್ಲದೆ ನಿಮಗೂ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರೂ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಲು ಒಂದು ಆಬ್ಜೆಕ್ಟೀವ್ ಕಂಡೀಷನ್ನೇ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೊಬ್ಬರ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಆಳುತನವಿಲ್ಲದೆ ಮಾತ್ರ ಆಳು ಎನ್ನಿಸಿಕೊಂಡವರಿದ್ದಾರೆ ಏಕೆ? ಎಂದರೆ ಆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಬ್ಬರಿಂದ ಇವರೂ ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಉಂಟಾಯಿತೇ ವಿನಾ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಖಂಡಿತ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ನೀವು ನಾಳೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ಕನ್ನು ಎದುರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು ಎಂತ ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri P. F. D'MELLOW (Nominated).—Mr. Speaker, Sir, before touching on the Motion before the House, I feel it my duty to correct the unfortunate reference made to the military by one of the Hon'ble speakers. His reference to the causes that led to the Chinese aggression and coupling the Indian army with indiscipline, I feel, was unfortunate and perhaps a slip of the tongue. I merely mention this because it would be unfortunate if our gallant soldiers who are not here were thought to be anything but among the best of soldiers all over the world.

Sir, when leave of this House was sought to move this Motion of no confidence in the Council of Ministers of the State of Mysore, I was perhaps among the very few sitting on this side of the House, sitting on the opposition benches, who was unable to rise in support of the motion and that, not because I am in any way happy or less concerned about the situation that we all know is developing both within and outside this House. Representing as I do a small minority community, I must confess sharing the views of a very large number of people at the confusion–I use the word 'confusion' deliberately-settling down round us both inside and outside the State. Living today is becoming a burden which few can carry with any sense of relish. Cost of Living and heavy

taxation on the score of the emergency, I feel, are gradually crushing the very spirit out of our people.

Mr. Speaker, our children are being tempted with schemes and grandiose promises of a happier future, to inherit a land flowing with milk and honey, but today all that I can say is that we are in fact not preparing them for their future to the extent that is their right, because of a policy that fails to extend to education all that it requires. We talk of educational concessions. We even claim some success in the application of such schemes, but to my part I must confess to a sense of deep frustration because of the neglect of a very large section of poor children who are as deserving as any other children but who unfortunately do not attend Government schools. I talk of the poor children who for reasons historic and otherwise, continue to attend English medium schools conducted by private managements. In mentioning this, I must in fairness acknowledge my debt of gratitude to the Chief Minister, the Minister for Education and in fact I owe it to all the Ministers because they have been kind and considerate : but my grievance lie not at the door of the individual Ministers so much as at the Department of Education, which I may be forgiven if I describe as the most unimaginative, the most unhelpful and the most unsympathetic department that I can find anywhere in this world. The Department of Education has failed to implement a single promise, a single assurance which was so kindly given by the Government Ministers. To that extent I wonder where the fault lies, where the set up breaks down. Of course. we have had not only the promises and assurances of the Ministers but we have had even the statement of the then Director of Public Instruction who confessed when accepting my submissions that the situation lay not in the demands that I made but in coming so very late in asking for various things. Sir, I am sure that when we look at the growth of the *per capita* income in our State as compared to others and we think of the collossal amount of money we are investing in our three plans, we wonder not merely on the ground of cold statistics but we wonder from other sources how is it that this State should continue to rank among the lowest in *per capita* income and we are then naturally inclined to ask why our State Government is not more forceable in driving home this point to the Central planners who seem to be under the illusion that Mysore is already possessed of sufficient industries, even to the point of saturation.

Sir, before leaving this subject, I should like once again to request the Government to assert their authority on the Department of Education more forceably if necessary. I have before me the pleadings of children and the statements of heads of schools. I find that despite all promises made to these children and their parents, in spite of the assurances given by the Department of Education, nothing material has so far come about.

I now come to the second and perhaps the more important reason for my participating in this debate. I ask my colleagues on this side to bear with me, not to misunderstand my motives.

(SRI P. F D'MELLOW)

Mr. Speaker, I now come to the second and perhaps the more important reason for my participating in this debate. Sir, as I understand it a Vote of Censure, at least in terms of British Parliamentary practice is an occasion when the Government of the day immediately accedes to a demand from the Leader of the Opposition to give an early opportunity to him to come out and challenge the strength of the Government. We understand that this convention in the British House of Commons arises from the fact that it is due to the recognised and responsible position of the Leaders of the Opposition, as a potential alternate Government, a position which guarantees the seriousness of such an interruption of the normal course of business.

Sir, if I have not misunderstood the Hon'ble Chair, when dealing with the admissibility of the present motion, you were pleased to emphasise that the position in our Parliamentary set up was not on all fours with the British practice, and that you were anxious that we should develop healthy conventions of our own. With this in my mind I now seek to use the occasion to widen the scope of discussion.

Mr. Speaker, as one who does not owe allegiance to any political party, I can claim a truly independent approach to the problems that confront us as well as the remedies offered by the ruling party. I claim that my motive in participating in this debate is to set our thinking back along the lines recommended and envisaged by the makers of the Constitution, for unless we do so, and convince the ruling party of such need, we shall have only added to the hastening or evolution of a system, a pattern of Government for this country which in truth can bear little or no resemblance to what the fathers of the Constitution had in mind.

Sir, Sri K. M. Munshi in his brilliant essay on Parliamentary Democracy in India claims for the President of India certain *supra* ministerial powers which *inter alia*, allow for the dismissal of a Ministry which has lost the confidence of Parliament. For my part, I am not sure whether such powers can be claimed by the Governor of the State. But it is here that we come up against the first problem that must be faced, should motions of no confidence become increasingly common in our Parliamentary life ? Sir, whilst such a contingency exists, the interests of those minorities which I am privileged to represent in this Hon'ble House, makes me oppose the motion of no confidence. The prime necessity of the hour is to ensure that nothing is allowed to interfere with the smooth and efficient working of the administrative machinery of Government as a result of changes in the Ministry. The alternative where public confidence in a particnlar Ministry comes to be shaken on each and every occasion when we on this side of the house seek to rid ourselves of frustration by bringing forward motions of no confidence is something that I cannot contemplate.

Mr. Speaker, referring again to Sri Munshi's essay, I am also indebted for the further information that when presenting the report of

Union Committee to the Constituent Assembly the late Sardar Vallabhai Patel said :

> "They came to the conclusion that it would suit the conditions of this country better to adopt the Parliamentary system of the Constitution, the British type of Constitution, with which we are familiar."

At the same time, in dealing with this report, we have the opinion of a learned jurist Dr. Alladi Krishnaswamy who in supporting the view of Sardar Patel added in the Constituent Assembly, that "An infant democracy cannot afford to take the risk of a perpetual cleavage, feud or conflict or threatened conflict between the Legislative and the executive.

Sri A. P. APPANNA.—Is the Hon'ble Member supporting the resolution or opposing it ?

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member is entited to go on his own way without being disturbed by anybody.

Sri P. F. D'MELLOW —Sir, I cannot, on constitutional grounds, support the resolution of this nature, and have already said so. Sir, again to quote Sri K. M. Munshi, we have a system, which he remarks has resulted in considerable twisting of Parliamentary democracy out of shape in terms of the West-minister model which the fathers of the Constitution had set us as our goal. It therefore follows to my way of thinking that the overriding duty of members who sit on the opposition benches is to avoid the temptation to give vent to our feelings of frustration by pushing matters to the extreme where the power of the ruling party in terms of its voting strength will tend to manifest itself by a complete disregard of our views. Sir, the British Parliament is a forum of deliberation between well organised parties resulting in generally acceptable decisions.

On the other hand, in our legislatures there is a growing tendency to treat them as a forum for registering one party decisions taken outside the legislature and providing only for a general discussions on measures brought before the House. Whereas in the U.K. views expressed by different parties and even individuals have a fair chance of being adjusted under the pressure of Parliamentary discussion. Here, we find that in our own legislatures, except a polite hearing of the views of the opposition parties, there is very little that is done. Herein lies the danger to the growth of Parliamentary life if the role of the opposition evolves into pressures exerted by such actions as walk-outs, as it is unfortunately happening now.

Mr. Speaker, as I remarked earlier, and if I am not mistaken, the position adopted by the Hon'ble Chair when discussing the admissibility of this motion was that seeing that our practice was not on all fours with that of West-minister, discussion should commence on the matter of no confidence between, not the Government as such, but the Leader of the House and the Leader of Opposition. Sir, to my mind,

(SRI P. F. D'MELLOW)

and I say with all humility and respect that this is a slight departure from what the framers of the Constitution had in mind.

Mr. Speaker, this motion provides me also with an occasion to represent what I feel the uppermost in the minds of the linguistic minorities throughot the country and also in the State. Sir, we are deeply conscious that in the final analysis the best and the only real safeguard is to have sympathy and understanding by the majority towards the minority, be it in the legislature or outside. This attitude, so far as the legislature goes, I understand, derives from the belief that in the last resort the acquiesence of the minority should be obtained to what is being done by the majority in any democratic legislature. This attitude towards minority opinion stems from hatred of cruelty and persecution and a sense of justice and fair play towards the feeling and pleadings of the minority groups in the House.

However small a community, which I have the honour to represent, however feeble their voice in determining the course of legislation, because of the non-exisetnce of voting strength, I say it with all emphasis at my command that we are nevertheless anxious to feel that we truly belong to a great nation to which we are born and that true to the tradition of toleration and understanding, gathered over centuries, this motherland of ours holds it the duty of the ruling party to fulfill all the guarantees provided in the Constitution to its lesser and weaker children, so that their voice, however feeble, will be heard and given due consideration and not allowed a sense of frustration to continue.

5-30 P.M.

In concluding, I appeal through you to the Government of the State to make this possible, to be truly kindly and generous and more so to the weaker sections of the society, to our children. When I say this, I mean the children of all communities. For, they are the future citizens. On them we must truly build. I ask the Government to afford the linguistic minorities, who seek to make known their feelings and their aspirations, opportunities not merely to speak though the medium of the language that they may choose but what is even greater, to understand what is being said and debated around them. I appeal for consideration, because I believe that it will help the creation of an atmosphere of oneness, both inside and outside the Legislature, especially now that we have put away all questions as to what is the official language of our State. Now that we have arrived at a firm policy on this matter, I ask whether we should not think along the lines of introducing some system which would bring back in this house an atmosphere where bothsides, those representing the minorities and those representing the ruling party, feel, as we should, to be members of one family. Thank you.

MR. SPEAKER.—Before I call upon any other Member, I would like to know how we should arrange our work. The time allowed for this debate is 12 hours. We have spent about 4 hours and a few minutes to-day. Shall we sit till 7 P.M. to-day ?

Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—We may sit till 7 P.M. to-day and to-morrow.

Sri S. SIVAPPA.—We shall sit till 6-30 P.M. to-day. To-morrow we can sit for 6 hours, that is, 5 hours to-day and 7 hours to-morrow.

Mr. SPEAKER.—That means we should dispend with the question-hour. Is that the understanding between the two Leaders ?

Sri S. NIJALINGAPPA.—I think we may drop the question hour...

Mr. SPEAKER.—Yes, that is agreed to. Supposing we sit to-morrow morning and evening, we could accommodate another half-an-hour or so, if necessary. I do not want even a tinge of dis-satisfaction. But anyway it is clearly accepted that the debate must close tomorrow at any cost. There is no question of extending it beyond to-morrow.

Sri S. NIJALINGAPPA.—We may sit from 9 A.M. to 12 NOON and again from 2 P.M. to 6 P.M.

Sri N. NANJE GOWDA.—I suggest that we should sit from 3 P.M. to 7 P.M.

Sri S. NIJALINGAPPA.—I agree.

Mr. SPEAKER.—Therefore we will sit till 6-30 P.M. to-day. We will meet to-morrow at 9 A.M. and carry on till 12-00 NOON and there would be no question-hour. In the afternoon we will sit from 3 P.M. to 7 P.M. We can definitely finish the debate tomorrow.

HON'BLE MEMBERS.—Yes.

Mr. SPEAKER.—The Revenue Minister will intervene.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ (ಕಂದಾಯ ಶಾಖೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಾಳೆಯ ದಿವಸ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಆಪಾದನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ಮಂತ್ರಿಗಳಿರುವುದರಿಂದ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ 20 ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ಅವಿಶ್ವಾಸ ಠರಾವು ಅನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಬಲಯುತವಾದ ಅಸ್ತ್ರ; ಹಿಂದೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಇದು ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರ. ಈ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವವರು ಕೂಡ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಗಳಲ್ಲ; ಅವರಿಗೆ ಆಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆ ಶಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಶಕ್ತಿವಂತರೋ, ಯಾರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಲವಿದೆಯೋ, ಅಂಥವರ ಕೈಲಿ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು, ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಅದನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾದ್ದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದರೆ ಈ ಮಹತ್ತರವಾದಂಥ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ 4-5 ಅಸ್ತ್ರಗಳಿವೆ. ಬೇರೆ ಅಸ್ತ್ರಗಳು ಯಾವು ಉಳಿದಿವೆ ಅಂದರೆ, ಕೊಶ್ಚನ್ ಹವರ್ ಒಂದು ಅಸ್ತ್ರ; ಆದಾದ ಮೇಲೆ ಕಾಲ್ ಅಟೆನ್‌ಷನ್ ನೋಟೀಸ್ ಒಂದು ಅಸ್ತ್ರನೇ; ಡಿಬೇಟಿನಲ್ಲಿ, ಜನರಲ್ ಡಿಬೇಟ್ ಮತ್ತು ಗವರ್ನರ್ಸ್ ಅಡ್ರೆಸ್ ಮೇಲೆ ಡಿಬೇಟ್ ಇವು ಅಸ್ತ್ರಗಳು. ಈ ನಾಲ್ಕು ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಮಾಡುವ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಜನತೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ. ಅದೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮೀರಿದ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಅವಿಶ್ವಾಸದ ಠರಾವನ್ನು ಬತ್ತಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಶಸ್ತ್ರವನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದೂ ಅಲ್ಲ. ಆ ತಿಳಿಗೇಡಿತನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಲಘುವಾದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಬಾರದು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಟೀಕೆಮಾಡುವುದು ಹೊಸದಲ್ಲ. ಎಲೆಕ್ಷನ್ನಿಗೆ ನಿಂತಾಗಲೇ ಶುರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಪಿ. ಎಸ್. ಪಿ., ಸ್ವತಂತ್ರ, ಮುಂತಾದ ಅಪೋಸಿಶನ್ ಪಕ್ಷಗಳು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ, ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 1½ ವರ್ಷ ಸಮುದ್ರ ಮಥನವಾಗಿ, ವಿಷದಲ್ಲಿ ಅಮೃತ ಬರುತ್ತದೆ; ಅದರಿಂದ ಉದ್ಭವವಾಗುವುದೇ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ,

ಸರ್ಕಾರವೆಂಬ ಅಮೃತ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ; ನಾಳೆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬರಬಹುದು. ಒಂದೂವರೆ, ಎರಡು ತಿಂಗಳು ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯಿತು. ಆಗ ಏನೇನೋ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೂ, ದೇಶಕ್ಕೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಪಾರ್ಟಿಗಳಿಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳು ಬೇರೆ ಇರಬಹುದು. ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಿರುತ್ತವೆ ಆದರೆ ಅದನ್ನು ತಂದು, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೃಶ್ಚೇವ್, ಕೆನೆಡಿ, ನೆಹರೂ, ಅವರು ದೇಶದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು. ಅವರು ಆಡುವ ಮಾತುಗಳು ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತವೆ. ಅದರಿಂದ ಲಾಭ ನಷ್ಟಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿರುವವರು ತಾವು ಹೇಳುವ ವಿಷಯವನ್ನೂ, ಆಡುವ ಒಂದೊಂದು ಪದವನ್ನೂ ಒಂದೊಂದು ಮಾತನ್ನೂ, ಕರ್ತವ್ಯ ಪರಿಪಾಲನೆಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿ ಮಾಡ ಬೇಕಾದ್ದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನರ್ಥವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯದ ಮಂಡನೆ ಮಹತ್ತರವಾದ ಅಸ್ತ್ರ. ಅಂಥ ಅಸ್ತ್ರ ವನ್ನು ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಮಹತ್ತರ ಅಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪೂರ್ವದಿಂದಲೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

(SRI M. SRINIVASA NAIK (Chairman) in the Chair.)

ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಇದನ್ನು ಬಳಸುತ್ತ ಹೋದರೆ ಕುರುಬ ಮತ್ತು ಹುಲಿ ಕಥೆಯ ಂತಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆದಾಗ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರ ಕೂಗನ್ನು ಕೇಳದೆ ಇರಬಹುದು. ಆಗಾಗ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅನ್ಯಾಯವಾದಾಗ, ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಕಿವಿಗೊಡದೆ ಹೋಗಬಹುದು.

ಈ ಸಲ ಸಭೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗಲೇ ಅವರು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತರಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಅವಿಶ್ವಾಸನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದು ಅವರು ಬೇಸ್ತುಬಿದ್ದರು. ಪತ್ರಿಕೆಗಳವರೆಲ್ಲ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರು. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಏನೋ ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕಡೆಗೆ ಬೇಸ್ತು ಬಿದ್ದರು ಎಂದು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರಾದ ನಾವು ಹೇಳುವುದಿರಲಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿವೆ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತವೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿಯೂ ವಿಧಾನಸಭೆ ಪ್ರಾರಂಭ ವಾದಾಗ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತರಬಹುದೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದ್ದೆವು. ಮೊನ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದು ಪುನಃ ತಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ತಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿದೆವು. ಇವರು ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತರುವ ವಿಷಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳವರಿಗೆ ಸಹ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಆತರಹ ಊಹಾಪೋಹಗಳೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಶುಕ್ರವಾರ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದಾಗಲೇ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾದದ್ದು ಅವಿಶ್ವಾಸ ಠರಾವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ವೆಂದು. ಇದರಿಂದ ಏನು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ತಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಮಾನ್ಯ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಕೆಲವು ಒತ್ತಡಗಳಿಂದ ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡದೆ, ಪತ್ರಿಕೆಗಳವರಿಗೂ ತಿಳಿಯದೆ, ಅಕಸ್ಮಾತ್ ತಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಳ್ಳೆಯದು, ಅವಿಶ್ವಾಸ ಠರಾವನ್ನು ತಂದರು. ಆದರೆ ಏನಾದರೂ ಹೊಸ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಶರಾವತಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಅನೇಕ ಸಲ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದರ ಚಾರ್ಜಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ: ಅಲ್ಲಿ ಏನೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ, ತನಿಖೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಅಂಥದ್ದು ಏನಾದರೂ ಆಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದರೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ತೀರ್ಮಾನ ವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು. ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ಎದುರು ಪಕ್ಷದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಾನೂ ಆ ಕಡೆ 12 ವರ್ಷ ಕುಳಿತಿದ್ದೆ. 20 ವರ್ಷಗಳ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ 12 ವರ್ಷ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಬೆಂಚುಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರ ದಿವಾಳಿ ಎದ್ದಿದೆ, ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟುಹೋಗಿ ಎಂದು ಟಿ. ಸಿ. ಎಂ. ರಾಯನ್ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೇಳುವಂತೆ ಆಗಿನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇವರು ಹೇಳಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಆಗಾಗ ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು. In the general election he just lost by one vote. Otherwise he would have been with us. We were the youngest members at that time. Poor man he lost by only one vote. Otherwise he would have joined with me to say the same thing either to Dewan Madhava Rao or Mr. Royan. ನಮಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಎನ್ನುವುದು ಹೊಸದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್ಕಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಸರಿಯಾದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷವಿರಬೇಕು. ಈ ಸಲ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಗಳಾದ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಸಂತೋಷ ವಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದವರು, ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜೊತೆ ಇದ್ದವರು ಯುವಕರೂ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಪೇಟ ಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿರುವವರು, ರಾವ್‌ಬಹದ್ದೂರ್, ರಾಯ್‌ಸಾಹೇಬ್ ಬಿರುದುಗಳನ್ನು ಪಡೆದವರು ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಸಲ ಹಾಗಿಲ್ಲ, ಒಳ್ಳೆಯ ಯುವಕರೂ, ವಿದ್ಯಾವಂತರೂ, ದೇಶ ಸೇವೆಗೆ ಬಹಳ ಹುಮ್ಮಸ್ಸಿನಿಂದ ಇರುವವರೂ ಮುಂದೆ ಕುಳಿತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಉತ್ಸಾಹದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಆತುರ ಪಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಏನೋ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಉತ್ಸಾಹದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಟೀಕೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವಂಥದ್ದಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಯ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಿಸಬೇಕಾದ ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಚರ್ಚೆ ವಿಷಯ ವನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವುದೋ ಸೊಸೈಟಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಳಿಸಿದ್ದರು. ಅದು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ we heard it is some other society. We were under some mastake. Somebody said something ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬೇಸ್ತು ಬಿದ್ದರು. ಇದು ಮೂರು ಕರೀಕಾಗೆ ವಾಂತಿಮಾಡಿದ ಕಥೆಯ ಹಾಗಾಯಿತು......

Sri V. S. PATIL.—On a Point of Order. We are discussing now the 'No-confidence' motion. On this side, some Members may criticize, support or reject. The only subject before this Assembly is the 'No-confidence' motion. The Congress or the Government may criticize our speeches. But, is it in order to refer to a 'Half-an-hour' discussion which had already taken place ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಪದ್ಮಾವತಮ್ಮನ ಸೊಸೈಟಿ ಕಥೆ ಅದು. ಮೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರೀ ಬತ್ತದ ಕಣಜ ತೋರಿಸಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದು ಸುಳ್ಳೇ ?

Sri S. M. KRISHNA.—The Hon'ble Minister is very cleverly side-tracking the issues. The issues of the 'No-confidence' motion are not 'half-an-hour' discussion that we raised the other day. We have raised the issues of Sharavathi, Electricity Board, Khadi Board, Handloom Weavers' Co-operative Society, the inefficiency in the Government and the incompetence of the Ministers and so on and so forth. Even the seasoned parliamentarian, Sri Ajit Prasad Jain, whom Sri M. V. Krishnappa helped in getting elected in the Tumkur Constituency, is a former Union Minister.

Mr. CHAIRMAN.—The Hon'ble Member has raised a Point of Order. I do not find any substance in that. So, the Hon'ble Minister will continue.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ನಾವು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಅಪವಾದಗಳನ್ನು ಹೊರಿಸಬೇಕಾದರೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು substantiate ಮಾಡಿ fact and figures ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಒಂದಲ್ಲ ಎರಡು ಸಲ ವಿಚಾರಿಸಿ, ಏನು ನಡೆದಿದೆ ಅದು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ)

ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನಿಜ ಎಂದು ತಿಳಿದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಯಾರೋ ಏನೋ ಹೇಳಿದರು ಎಂದು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಈ ಸಭೆಯು ಮುಂದೆ ಬಂದ ಸೊಸೈಟಿ ಸಂಬಂಧದ ಅರ್ಥಗಂಟೆ ಚರ್ಚೆಯಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಉತ್ಸಾಹದ ಭರದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಬಾರದು. ನ್ಯಾಯವಾದ ವಿಷಯ ಆಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಮಾತನಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡಬಾರದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಿದೆ. ಯಾರೋ ಹೇಳಿದರು ಎಂದು ಕಿವಿ ಮಾತಿಗೆ, ಗಾಳಿ ಮಾತಿಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ವಿಷಯ ತರಬಾರದು. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಯಾವ ಹೊಸ ವಿಷಯ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ನೋ-ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್ಸ ಮೋಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾರಣ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ವಿಷಯ ಮತ್ತೆ ಹೇಳಿದರು. ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆ ಕನ್ನಡ ದೇಶದ ಭವಿಷ್ಯ ರೂಪಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಒಂದು ಭಾರಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಯೋಜನೆ. ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆ ಶರಾವತಿ. ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಕಿಲೊವ್ಯಾಟ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಿಂದ ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇನ್ನೂ 10 ಲಕ್ಷ ಕಿಲೊವ್ಯಾಟ್ ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು, ಭದ್ರಾವತಿ, ಕೋಲಾರದ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳಿಗೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೂ ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿ ಪೂರೈಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಆಗಬಹುದೆಂಬ ಅಂದಾಜಿದೆ. ಇಂಥ ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ತೊಂದರೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಅದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರ ಮಾಡದೇ ಇರುವವರಿಗೆ ಅದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಪ್ರೈಮ್ ಮಿನಿಸ್ಟರವರು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹೊಸಬರು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಎಂಜನಿಯರುಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ಹೊಸಬರು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರಾಜ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊಸದು. ಇಂದು ನಾವು ದೇಶ ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೂತುಕೊಂಡವನು ಎಂದಿಗೂ ಎಡವುದಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಓಡುತ್ತಿರುವವನೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಎಡವುತ್ತಾನೆ. ಅದರಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಇರುವ ಮಂತ್ರಿ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಮಂತ್ರಿ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಟೀಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇಶ ಕಟ್ಟುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಟೀಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

The bigger the job they do, the bigger the criticism they have to face. They have to take burden of criticism and proceed further.

ಇದನ್ನು ಪ್ರೈಮ್ ಮಿನಿಸ್ಟರವರು ಅನೇಕ ಸಲ ದೇಶದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಷಯ ಇದು ಅಲ್ಲ. ಮಹಾ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಎಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಇದ್ದಾರೆ, ಆಡಿಟ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಇದೆ, ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಇದೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸರಕಾರ ಇದೆ, ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಇದೆ, ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಇರುವಾಗ್ಗೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಆಧಾರ ಇರಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಕೊಡುವ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯದೇ ಹೋಗಬಹುದು, ಇದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಕೊಡುವ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕನ್ನಡ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಲಘುವಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಇಂಥ ಟೀಕೆ ದಪ್ಪ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಪೇಪರಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಬರಿ ಪಬ್ಲಿಸಿಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಬರುವ ಸಹಾಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಂಥ ದೊಡ್ಡ ಮಹತ್ತರವಾದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬರೀ ಪಬ್ಲಿಸಿಟಿಯಾಗಿ

ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥ ಮಹತ್ತರ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ವಿಷಯ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಸಮಾಧಾನಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಕಂಡು ಬಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ತರಬಹುದು. ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮಾಡದೇ ವಿಷಯ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಇರುವ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೇಕೆದಾಟು ಯೋಜನೆ, ಕಾಳೀ ನದಿ ಯೋಜನೆ, ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿವೆ. ಕನ್ನಡ ದೇಶ ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂಪತ್ತು ಹೇರಳವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ದೊರೆತ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪವರ್ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ನೂರಾರು ಬೇರೆ ಯೋಜನೆಗಳಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ವಿಷಯ ಲಘುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಬೇಕು. ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಶಿಲ್ಪಿ ದೊರೆತಿದ್ದಾನೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಭದ್ರ ಸರಕಾರ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಭದ್ರ ಸರಕಾರ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ದೇಶದ ಶಿಲ್ಪಿ ಮಾನ್ಯ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರಲಿ, ಹೊರಗಡೆ ಇರಲಿ, ಅವರು ಕನ್ನಡ ದೇಶದ ಶಿಲ್ಪಿ. ಕನ್ನಡ ದೇಶ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾಮರಾಜ ನಾಡರ್ ಇರುವ ಹಾಗೆ, ಬಂಗಾಳಕ್ಕೆ ಬಿ. ಸಿ. ರಾಯ್ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಚವ್ಹಾಣ್ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜನತೆಯ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾದ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಸೂತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವದೇ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಭಾರತ ದೇಶ ಬೆಳೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂಥ ನಾಯಕಮಣಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಇರುವಾಗ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ ಹೀಗೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರ ಬದಲು ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಕೂತುಕೊಂಡು ವಿಷಯ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆಯಂಥ ವಿಷಯ ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಷಯ ಇರುತ್ತದೆ.

ಎರಡನೇಯದಾಗಿ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ವಿಷಯ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಲಿದೆ. ಅದು ಸ್ಟ್ಯಾಚ್ಯುಟರಿ ಬೋರ್ಡ್ ಆಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೆ ಹೀಗೆ ಎಂದು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವಿಶ್ವಾಸ ಠರಾವು ತಂದು ಜನತೆಗೆ ಹೇಳುವ ಪ್ರಮೇಯವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆಗಳು ಗಗನಕ್ಕೆ ಏರುತ್ತಿವೆ, ಆಹಾರದ ಬೆಲೆಗಳು ಗಗನಕ್ಕೆ ಏರುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ದೊಡ್ಡ ಧ್ವನಿ ತೆಗೆದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಏನು ಅರ್ಥ ಇದೆ? ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆ ಎಲ್ಲಿ ಏರಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು ಮಾನ್ಯ ಶಿವಪ್ಪನವರೇ? ನಾನು 11 ವರ್ಷ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದೆನು. ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೂರು ಸಲ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ರಷಿಯಾ ಮೂರು ಸಲ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಚೈನಾ, ಅಮೇರಿಕಾ ಕೆನಡಾ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯ ನಾನಾ ದೇಶ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ದೇಶ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ.

I have visited all the satellite countries of the Communist block, America, Canada, Australia, New Zealand, South America. No where the prices compare with the wage level.

ಬೆಲೆಗಳು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಡಮೆ ಇಲ್ಲ. ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಫಿಗರ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ವೇಜ್ ಲೆವೆಲ್ ಪ್ರೈಸ್ ಲೆವೆಲ್ ಗಗನಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿ ಏರಿಲ್ಲ? ಐದಾರು ತಿಂಗಳುಗಳ ಹಿಂದೆ ಭತ್ತದ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ, ರೈತರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರೇ ಹೇಳಿದರು. ಆಗ್ಗೆ ನಾವು ಭತ್ತ ಕೊಂಡು ಸ್ಟಾಕ್ ಮಾಡಿದೆವು. ಈ ನಾಲ್ಕೈದು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಏನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿಲ್ಲ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಒಂದು ಪಲ್ಲಕ್ಕೆ 65 ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದಿತು. ಹೋದ ವರ್ಷ ಇದ್ದಷ್ಟೇ ಇಂದೂ ಸಹ ಬೆಲೆ ಇದೆ. ಏನು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಅಕ್ಕಿ ಜೋಳ ನಮ್ಮ ಜನರ ಮುಖ್ಯ ಆಹಾರ. ಅವುಗಳ ಬೆಲೆ ಹೋದ ವರ್ಷ ಇದ್ದಷ್ಟೇ ಇಂದು ಇವೆ. ರಾಗಿ ಬೆಲೆ 34-35 ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಇವುಗಳ ಬೆಲೆ ಇದಕ್ಕೂ ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ರೈತರು ಬದುಕುವುದಾಕ್ಕಾಗು

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ)

ವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಬೆಲೆ ಏರಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಅಂದರೆ ರಾಜ ಸರಕಾರ ಕಾರಣವಲ್ಲ. ಅದು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಪಾಲಿಸಿ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದು, ಸರಿಯಲ್ಲ ಹೇಳಬಾರದಾಗಿತ್ತು.

All your agricultural plans have completely failed since 15 years.

ಎಂದು ಬಹು ಆರ್ಭಟ ಮಾಡಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಪಾಲಿಸಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ರಷ್ಯಾ ದೇಶವು 250 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಗೋಧಿಯನ್ನು ಕೆನಡಾ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ದೇಶದಿಂದ ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿದೆ.

People who have reached the Moon have failed on earth. They are not able to give their people two loaves of bread. They have to purchase foodstuffs from other countries. Does it mean weakness in the economy ?

When I was Minister in the Centre or when India got Independence, we were growing 50 million tons of food-stuffs. Today, we are growing 80 million tons.

ರಷ್ಯಾ ದೇಶದವರು ಚಂದ್ರ ಲೋಕವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದರು ಎಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅವರ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಏಕಾನಮಿ ಎಲ್ಲಾ ಫೇಲ್ಯೂರ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ, ಮಹಾ ಮಹಾ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೇಶಗಳೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತಿಗೂ ಮಳೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿವೆ, ಮಳೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿ ಆದಾಗ ಭೂಮಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಗಳೂ ಕೂಡ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತವೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಂದಾಗ 50 ಕೋಟಿ ಪಲ್ಲಾ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದೆವು

To-day it is 80 million. I am giving the correct figures. When India became free, India was growing 50 million tons. Now it is 80 million tons.

6-00 P.M.

ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 100 ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂಬ ಟಾರ್ಜೆಟ್ ಇದೆ. 30 ಕೋಟಿ ಪಲ್ಲಾ ಜಾಸ್ತಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಾತ್ಸಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿ. ನಾವು ಏನೂ ಬೆಳೆಯಲೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ ಒಂದಾದರೂ ಕೂಡ ನಿಜ ಇದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು ನಮ್ಮ ದೇಶ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವಾಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ 33 ಕೋಟಿ ಇತ್ತು, 15 ವರ್ಷ ಆದ ಮೇಲೆ 44 ಕೋಟಿ ಜನ ಇವತ್ತು ಇದ್ದೇವೆ. ಎಂದರೆ 11 ಕೋಟಿ ಜನರನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷರು ನಮ್ಮ ದೇಶ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, 11 ಕೋಟಿ ಜನ ಬೆಳೆದ ಆಹಾರವನ್ನು ತಿಂದು ಹಾಕುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಏನೂ ಬೆಳೆಯಲೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ 11 ಕೋಟಿ ಜನ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದೂ ಸುಳ್ಳು ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. 11 ಕೋಟಿ ಜನ ಎಂದರೆ ಪಾಕೀಸ್ತಾನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಆಯಿತು. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವವರು ನಾವು ನೀವಲ್ಲ ರೈತರು. ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಇದ್ದೇವೆ, ಭಾರಿ ಭಾರಿ ಜಲಾಶಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಂಬಾಡಿ ಒಂದು ಇದ್ದರೆ ಅದರ 60ರಷ್ಟು ಇರತಕ್ಕ ಭಾಕ್ರಾ ನಂಗಲ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಇದೆ. 300 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಕನ್ನಂಬಾಡಿಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಆಗಿದೆ. ಕನ್ನಂಬಾಡಿಯಲ್ಲಿ 40 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಸಾಗುವಳಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ 35ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಮೈಸೂರಿನ ವಿಷಯ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಇದೆ, 16 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ನೀರಾಗುತ್ತದೆ, ತುಂಗಭದ್ರಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದು ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದು. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಸ್ಕೀಮುಗಳೆಲ್ಲಾ ನಿಷ್ಫಲ ಎಂದು ಪ್ರಯೋಜನವೇನು ? 35 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಮುಗಿಸಿ ಚನ್ನಗಿರಿ, ಹರಿಹರ, ಹೊನ್ನಾಳಿ, ಭದ್ರಾವತಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವಂತೆ ಮೂರುವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿ ಸಾಗಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಘಟಪ್ರಭಾ ಮುಗಿಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ನುಗು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು, ಭದ್ರಾ ಚಾನಲ್ ಇವೆ, ಈ ರೀತಿ ನೂರಾರು ಮೀಡಿಯಂ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಒಂದು-ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಕಟ್ಟಿರುವುದಾಗಿದೆ.

Series of projects which were 10, to 20 times bigger than Kannambadi which was the only big project once in this country.

ಡಿ. ವಿ. ಸಿ. ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು, ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು, ಗೋವಿಂದ ಸಾಗರ, ಹೀರಾಕುಡ್ ರೀಹಂಡ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು, ರೋಯರ್ ಭವಾನಿ ಈ ರೀತಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ 5 ಕೋಟಿ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಭೂಮಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ ಇದ್ದದ್ದು ಈಗ 9 ಕೋಟಿ ಎಕರೆ ಆಗಿದೆ. ಸ್ವ ರಾ ಜ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ

In the course of the short period of 15 years, our able Statesmen by their proper plans were able to add 4 crores to 5 crores and they made it 9 crores of acres.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಜನರಲ್ಲಿ ಆವರೇಜ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇರಿಗೇಟೆಡ್ ಏರಿಯಾ ಇಳಿಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಕಾರಣ ಕರ್ತರು ನಾವೇ, ನೀವೇ, ನಿಮ್ಮ ತಾತಂದಿರೇ ?

Sri S. SIVAPPA.—Is it not a fact that you have not been able to use Tungabhadra waters for the last five years ?

Sri M. V. KRISHNAPPA.—Tungabhrdra project is in Mysore which is going to irrigate 14 lakhs of acres, out of which 6 lakhs acres are already irrigated and the rest will be irrigated. ಶಿವಪ್ಪನವರು ತುಂಗಭದ್ರಾ ನೀರನ್ನು ಏಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಅದು ಬೇರೆ ಮಾತು. ಆದರೆ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

Kannambadi was completed in 1932. Even after 30 years, do you know that the tail end is still not irrigated. It has taken 30 years to irrigate one lakh acres in Mysore. We are prepared to make every effort to see that every little drop of water is made use of in this country as early as possible, because the country requires it.
ಕಾವೇರಿ ಡ್ಯಾಂ ಕಟ್ಟಿ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾದ ನಂತರ ಅದರ ಕೆಳಗಿನ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಈಗೀಗ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್‌ಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿರುವಾಗ, ತಾವು ಈ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಡ್ಯಾಮಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

But you must know, in no project they are able to make use of the water as early as it is made use in Tungabhadra.

Sri GOPALA SALENNA—How long it takes to complete the atchkatt

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ತುಂಗಭದ್ರಾ ಡ್ಯಾಮಿನ ಕೆಳಗಿರತಕ್ಕ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟೆಲ್ಲ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಡೆವಲಪ್ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ 7-8 ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಲೋಕಲ್ ಕಂಡೀಷನ್, ಸಾಯಿಲ್, ಜನರ ಅನುಭವ, ಅಲ್ಲಿಯ ಬೆಳೆ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಾವು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ನೀವುಗಳ್ಯಾರೂ ಅಷ್ಟು ನಿರುತ್ಸಾಹಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ)

Development of a project always takes time. But, whatever is the reason, we are not going to wait and we must see that as early as possible we make use of it. But, this is not a charge on the Government that they are not using the water.

ಈ ಹಿಂದೆ ಆ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಡ್ಯಾಂಗೆ ತಳಪಾಯ ಹಾಕುವಾಗ ನಾನೂ ಸಹಾ ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದೆ. ಆಗ ನಾನು ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ತಳಪಾಯ ಹಾಕಿದ್ದು 1953 ನೇ ಜುಲೈ ಹತ್ತರಲ್ಲಿ. ನಾವೂ ಸಹಾ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಡ್ರಾಪ್ ನೀರನ್ನೂ ಸಹಾ ವೇಸ್ಟ್ ಮಾಡದಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇವೆ. ಒಂದೊಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯ ತೊಂದರೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ತರಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಅಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೆ ಐದಾರು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆ ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈಗಾಗಲೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ, ಭದ್ರಾ ಡ್ಯಾಂನ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಈ ಕಷ್ಟಗಳಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ರೈತರಿಗೆ ತರಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ, ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡರು ಕನ್ನಡನಾಡಿನಲ್ಲಿ ತರಿ ಬೆಳೆ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಎಂತ ಹೇಳಿದರು.

It is a black cotton soil; it is a dry area. They are not used to wet cultivation. You will have to bring people from outside and settle them there. As I said, Kannambadi has taken 30 years to develop the atchkat.

So, it takes time. But, let it not come as an arguement against our own demand. Most of the paddy area in Karnataka is by nature. Areas of South Canara and North Canara and Malnad are irrigated by nature. This advantage is not there in other places. Let this not go into the Press because it would be against our argument. Either Madras or Bengal has this natural advantage. But we are fighting for every drop of water that we must and should get from our rivers and we are going to succeed.

ಇದರಲ್ಲೇನೂ ಅನುಮಾನವೇ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಮುಂದೆ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲವಿದೆ, ನಮ್ಮ ಅದೃಷ್ಟ ಒಳ್ಳೆಯದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನೀವೂ ನಾವೂ ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ಆ ಮಲಪ್ರಭ, ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯಶಸ್ವಿಗೊಳಿಸೋಣ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸೋಣ. ಇಂಥ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸುಮ್ಮನೆ ಟೊಳ್ಳು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೂಗಬಾರದು, ಇದರಿಂದೇನೂ ಅಂಥ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದಂತಾಗಲಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನಾನೀಗ ಇ ್ಟಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು.

ಇನ್ನು ಆಹಾರದ ಬೆಲೆಗಳ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ—ಅದು ನಮ್ಮ ಕೈಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಬೆಲೆ ನಾನಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ 4-5 ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟರೆ ಇಲ್ಲಿ ಬೆಲೆಗಳು ಏರುತ್ತವೆ. ಈ ಬೆಲೆಗಳು ಹೇಗೆ ಏರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನಾನೀಗ ತಮಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ: ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಹೊರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ರಫ್ತು ಮಾಡಿ ಸುಮಾರು 750 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಫಾರಿನ್ ಡಾಲರುಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಸಣಬನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಈ ಸಣಬು ಒಂದರಿಂದಲೇ ಸುಮಾರು 130-140 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಛೇಂಜ್ ಗಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ಹೊರಗಡೆಗೆ ರವಾನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೇವೆ. ಅದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಬೆಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಬೆಲ್ಲದ ಬೆಲೆಯೂ ಏರಿದೆ. ಸುಮಾರು 40 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬೆಲ್ಲವನ್ನು ನಾವು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ರವಾನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ ಟೀ, ರಬ್ಬರ್, ಕಾಫಿ ಇವುಗಳನ್ನೂ ನಾವು ಹೊರಗಡೆಗೆ ರವಾನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬರಿ ಆಯಿಲ್ ಸೀಡ್ಸ್‌ನಿಂದ ಈ ಸಾರ್ತಿ 60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪರರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಂದ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನೆಲಗಡಲೆಯಿಂದ 60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ ನಾವು ಇನ್ನೂ ಈರುಳ್ಳಿ,

ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ, ಆಲೂಗಡ್ಡೆ, ಜೋಳ, ಸೇಂಗಾ ಇತ್ಯಾದಿ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ರವಾನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ದಿವಸ ಇವುಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಉಪಕಾರವಾಗದಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು, ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳಿಗಾದರೂ ಮುಂದೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲೀ ಎಂದು ನಾವು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯಂತ್ರಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಹೈಡಲ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ಸ್, ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ರಿಜರ್ವಾಯರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಈಗ ಹೊರಗಡೆಗೆ ರವಾನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ನಾಳೇ ದಿವಸವೇ ಈ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆ ಬಿದ್ದುಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬರತ್ತಿರುವ ಆದಾಯವೂ ನಿಂತುಹೋಗುತ್ತದೆ.

The prices in a country depends on various factors, not only the foodgrains. India earns a foreign exchange of 750 crores. 70 per cent of it is from agricultural products. First is from jute. It is grown an alternative crop for paddy. Similarly, sugar is grown where paddy was grown.

ಈ ಧಾನ್ಯವಾಸಿಗಳ ಬೆಲೆ ಏರುವುದಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಕಾರಣವೆಂದೂ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ವಿಚಾರ ಎಂದು ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಯಾರೂ ಈ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬಾರದೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಡಲು ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಇನ್ನು ಭೂಸುಧಾರಣೆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಕೈಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ತೀರ್ಮಾನದ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಆರ್ಟಿಕಲ್ 31 (ಎ) ಅಮೆಂಡಾಗುವತನಕ ನಾವೂ ಏನೂ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಈಗಾಗಲೇ ಜನಗಳು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಿ ಹೋದರು ಬಡವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಅವರಾಗಲೇ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಾರಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಭೂಮಿ ಸಿಗುವುದು ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಕೂಡದು ಎನ್ನುವ ವಾದವೂ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವೂ ಕೂಡ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟುಬೇಗ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟುಬೇಗ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಮಾನ್ಯ ದೇವ್‌ರವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಏನೇನೋ ಮಾತನಾಡಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸ. ನೂರಾರು ಜನ ಜಮೀನಿಗಾಗಿ ಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ, ತಕ್ಕಂತೆ ಆ ಕಾಗದಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ರುಜು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತೆ. ಅಮಲ್ದಾರರೇ ಜಮೀನನ್ನು ಹಂಚುವುದು ಅಲ್ಲದೆ ಲ್ಯಾಂಡು ಗ್ರಾಂಟು ರೂಲ್ಸ್‌ಪ್ರಕಾರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅನೇಕರು ಹಂಚುತ್ತಾರೆ. ಏನಾದರೂ ತಕರಾರುಗಳಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ತಗಾದೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಳಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಸುಮಾರು 450 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಸ್ಟಾಂಪು ಹಚ್ಚಿದ ಅರ್ಜಿಗಳು (ಅರ್ಜಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸ್ಟಾಂಪು ಹಚ್ಚದೇ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಳಿಗೆ ಬರುವಂತಿಲ್ಲ) (ಸಭೆಗೆ ನೂರಾರು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ತೋರಿಸಿದರು) ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಳಿಗೆ ಭೂಮಿಗಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಇತರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಹೋದಾಗ ಅವರ ಮುಖೇನ ಕೂಡ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಭೂಮಿಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿಗಳು ಸುಮಾರು 400–500 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಸ್ಟಾಂಪು ಹಚ್ಚಿದ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬರುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿ ನಾನು ಸೈನು ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಮನೆಗೆ ಹೋದಮೇಲೆ ನನ್ನ ಟೇಬಲ್ಲಿನಮೇಲೆ 20–30 filesಗಳು ಸೈನ್‌ಗಾಗಿ ಕಾದಿರುತ್ತವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡಿನ ಕಾಫೀ ತೋಟಕ್ಕಾಗಿ ಭೂಮಿ ಬೇಕೆಂದು ಶಿಫಾರಸಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಅವೆಲ್ಲಾ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಬರುತ್ತವೆ. ಹಾಗೇ ಕಳಿಸಿದ ಒಂದು ಜಮೀನಿನ ರಿಕಾರ್ಡು ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದು, ಯಾರಿಗೆ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ Files are delayed unnecessarily ಎಂದು ಇದನ್ನು ರಿಜೆಕ್ಟು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಕೆಲವುವೇಳೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡದೇ ಒಂದು ಫೈಲು ಹದಿನೈದು ದಿವಸದವರೆಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಹೀಗೆ ಸುಮಾರು 300–400 ಫೈಲುಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ನನ್ನಬಳಿ ಬರುವಾಗ ನಾವೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಟ್ಟು ಸೈನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ದುರ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗಬಹುದು, ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಸದ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗಬಹುದು.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ)

ನೂರು ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಂಚಿದರು ಎಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸೌತ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಬಂತು. ಇದು ಆಚಾರ್ಯ ಪಾಠಶಾಲೆಯವರು ಅವರ ಸಂಸ್ಥೆಗಾಗಿ ಏಳು ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಮಾತ್ರ ಕೇಳಿದರು. ನಾನು ಅವರಿಗೆ 45 ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟು ಬಂದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಒಂದು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಹಾಸ್ಟಲ್ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಇನ್ಸಿಟಿಟ್ಯೂಟು ಆದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಹೈಸ್ಕೂಲಗಾಗಿ ಹೆಚ್.ಎಂ.ಟಿ.ಯ ಬಳಿ ಸಹ ಜಮೀನನ್ನು ಅವರಿಗೂ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೇ Dairymenಗಾಗಿ ಕೃಷಿಗಾಗಿ ಭೂಮಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಜನರು ನನ್ನನ್ನು ಹುಲ್ಲು ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಬೆಳೆದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ Dairy ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಡೈರಿ ಏನೋ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಮಾಡಿ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೆರಡು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಇದರ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ''ಡೈರಿಮೆನ್''ರವರು ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಎಂದು ಇಂತಹ ಕೆಲವರ ಹೆಸರನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು they are at present having 10–15 and some have 20–25 cattle.

ಇಂತಹವರು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆಗೆ ಸಿಗುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನೇ Dairymenಗಾಗಿ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಗಿ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮೀಟಿಂಗ್‍ನಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ 2–3 ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಆರ್ಡರು ಪಾಸುಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಂತೆ ಈಗಾಗಲೇ 7–8 ಜನಕ್ಕೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಜಮೀನಿಗಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮಹನೀಯರು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದೂ ಇದೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಹೊಟ್ಟೆಯುರಿಯಿಂದ ಕೆಲವರು ನೂರಾರು ಎಕರೆಯನ್ನು ಯಾರ್ಯಾರಿಗೋ ಕೊಟ್ಟರೆಂದು ಹೇಳಿರಬಹುದು, ದೇವರ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ; ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲನಲ್ಲಿ 5–6 ಜನಕ್ಕೆ ಎಂದು ಈಗ ಒಂದು-ಒಂದೂವರೆ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು cattle feed industry ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ದೊಡ್ಡ ಡೈರಿ ಬೆಳೆದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕ್ಯಾಟಲ್ ಫೀಡ್ ಆಗಬೇಕು.

ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಗಳು ಇಂದು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅದರಂತೆ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೂ ಕ್ಯಾಟಲ್ ಫೀಡ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ನಾನೇ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಹತ್ತಿರ out of the way ಹೋಗಿ ಈ ಜನಕ್ಕೆ ಭೂಮಿ ಕೊಟ್ಟು cattle feed industryಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲೀ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಏನೂ ಅನುಮಾನವೂ ಇದರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಜಮೀನಿಗಾಗಿ 20–30 ಜನ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಹಂಚಲಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ತಪ್ಪುಗಳಾಗಿರಬಹುದು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹುದು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದು ಅದನ್ನು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ನಾಳೇನೇ ನಾನು ಅದನ್ನು ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅಂತಹ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಯಾರೂ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಂತಹ ಅವಿಶ್ವಾಸದ ಠರಾವನ್ನು ತರುವುದು ಇದೇ ಕೊನೆಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ತರಬೇಡಿ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಆಭಾಸವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವೇ ಯೋಚಿಸಬಹುದು. ಇವೆಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದಂತಹವುಗಳು. ಆದಕಾರಣ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮಾದಪ್ಪಗೌಡ (ನಾಗಮಂಗಲ).—ಸ್ವಾಮೀ, ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ರೆವೆನ್ಯೂ ಸಚಿವರು ಮಾತನಾಡಿದುದನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ''ಗಾಣಿಗಿತ್ತಿ ಅಯ್ಯೋ ಅಂದರೆ ಕೂಸಿನ ನೆತ್ತಿ ತಣ್ಣಗಾದೀತೇ'' ಎನ್ನುವಂತೆ ಅಂತೂ ಬಹಳ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ನಾನಾ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ನಮ್ಮನ್ನೂ ನಗಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಶಿವಪ್ಪನವರು ತಂದಿರುವ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದರು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೂ, ಈವರೆಗಿನ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದ ನನ್ನ ಎಲ್ಲ ಸ್ನೇಹಿತರೂ ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ಈ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ನೀವು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದನ್ನು

ನಾವು ಹೇಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ನಮ್ಮ ಎದುರುಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೂ ಆ ರೀತಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಇವೊತ್ತಿನ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಒಂದಲ್ಲ, ಎರಡಲ್ಲ, ಹೇಳುತ್ತ ಹೋದರೆ ಸಾವಿರಾರು ಇವೆ. ಇದು ನಮಗೆ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಗೊತ್ತೋ ಅವರಿಗೂ ಅಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೇ ಗೊತ್ತು. ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ವಾದಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಸರಕಾರ ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಪರವಾಗಿ ವಾದವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೋಗಲಿ ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ.

MR. CHAIRMAN.—The House will now rise and meet again at 9 A.M. on Tuesday, the 8th October 1963.

The House adjourned at Thirty Minutes past Six of the Clock to meet again at Nine of the Clock on Tuesday, the 8th October 1963.